Yirmi yedinci yıl
No. 7423
Salı
1
Şubat 938

Anadolu

Hergün sabahları (İzmir) de çıkar, siyasal gazetedir — Telefon: 2776

Atatürk
Bursa ve Gemlik fabrikalarını bizzat açacaklardır

Fransız gazeteleri son vaziyetten çok memnun

Hatay seçim statusunda bu ay sonunda istediğimiz gibi tadilât yapılacak

Uzak Şark hakkında derpiş edilen karar projesi, Çin murahhasına verildi. Bitaraflar, 16 ıncı maddenin esas nizamnameden çıkarılmasını istediler

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüşdü Aras

Cenevre, 31 (Radyo) — Dün, Pazar olmasına rağmen Uluslar sosyetesi konseyinde hususî mükâlemeler olmuş, Hatay meselesi ile Çin ihtilâfı etrafında tetkikat yapılmıştır.

Fransa Hariciye Bakanı B. İvon Delbos, Parise hareket etmeden evel Hatay seçimi için tesbit olunan yeni şekil hakkında Türkiye Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Arasla konuşmuştur.

— Sonu 3 üncü sahifede —

Amerikan teslihatı

Hamdi Nüzhet Çançar

En son olarak Amerika birleşik hükûmetleri de teslihat yarışına iştirak etmeğe karar verdi.

İki gün evel gazetelerin neşrettikleri reis Ruzveltin beyannamesi bu noktadan çok dikkate ve üzerinde durulmağa şayandır.

Amerika meclisinde okunmuş olan bu beyanname ile Reisicumhur parlâmentodan bilhassa deniz teslihatı için mühim miktarda tahsisat taleb etmiştir.

Mister Ruzveltin memleketteki manevî büyük nüfuzu ve nihayet parlâmentodaki demokrat partisinin kuvvetli ekseriyeti düşünülürse bu tahsisatın yakın bir zamanda kabul edileceğinden ve Amerikanın da bu suretle teslihat yarışına bilfiil başlıyacağından şübhe edilemez.

Hatırlardadır ki 1922 senesinde Vaşingtonda Amerika, İngiltere, japonya, Fransa ve İtalya hükûmetleri arasında bir konferans akdedilmiş ve neticede bu beş hükûmetten her biri için deniz kuvvetleri inşaatında bir parite kabul edilmişti. Bu parite mucibince Amerika ile İngiltere deniz kuvvetleri bulundurmak hususunda tam bir müsavat elde ediyorlardı, onlardan sonra japonya ve nihayet Fransa ile İtalya geliyordu.

Birleşik Amerika hükûmeti nazariyatta istihsal etmiş olduğu bu hakkı fiilen bu güne kadar kullanmamış, harb sefineleri yaptırmakta kusur etmemekle beraber bu inşaatı kendisine tanılan hak nisbetine yükseltmemişti.

Amerikalılar bir taraftan büyük okyanus ile diğer taraftan da atlas okyanusu ile muhat oldukları için bunu kendilerine kâfi bir müdafaa teminatı telâkki etmişler, diğer devletlerin deniz inşaatını gözönünde tutarak ona göre hazırlıklı bulunmağı ihmal etmişlerdi.

Nitekim ayni hataya İngilizler de düşmüşlerdi. Onlar da bir gün nasıl olsa teslihat tahdidi projesinin tahakkuk edeceği ümidine kapılmışlar ve bütün dünya devletlerine örnek olsun diye bahrî teslihatlarını kendiliklerinden tahdid etmişlerdi. İngilizler bu hüsnüniyetlerinin cezasını iki sene evel İtalya birdenbire Habeşistana saldırarak Akdeniz ve Kızıl denizle muvazenelerini altüst ettiği zaman pek acı bir surette çekmişler ve o gün bu gün dört yüz milyon İngiliz liralık muazzam bir tahsisat kabul ederek kaybettikleri zamanı kazanmağa çalışmışlardı.

İngilterenin bu vaziyeti Amerikaya güzel bir ders teşkil etmek lâzımgelirdi. Buna rağmen Amerikalılar iş başa gelmedikçe kendilerini toparlıyamadılar.

Bu gün bu ihmalin cezasını onlar da Uzak Şarkta çekiyorlar. Uzak Şarkta Amerikalıların pek büyük iktısadî menfaatleri vardır. Fakat bundan daha ziyade Amerika için büyük okyanusta bahrî muvazeneyi muhafaza meselesi daha mühimdir. japonlar son defa Çine saldırmakla bu muvazeneyi kendi lehlerine ihlâl etmiş oldular ve bunu sarı nehirde bir Amerikan gambotunu batırmak suretile fiilen de isbat ettiler.

Büyük okyanusta bahrî muvazenenin herhangi bir devlet lehine ve Amerika aleyhine bozulması Amerika

Sonu 3 üncü sahifede —

Denizde korkunç bir silâh yarışı başlamış bulunuyor

Amerika, Fransa, Ingiltere hassas görünüyorlar

Ingiltere, Amerika anlaştılar

Italyan ve Japon gazeteleri, Ruzvelti ve Amerikayı şiddetle tenkid ediyorlar

Londra, 30 (A.A.) — İngiltere, Amerika ve Fransa arasında japonyanın 35.000 ton hacminde harb gemileri inşası tasavvurunda bulunduğu muhakkak surette anlaşıldığı takdirde 1936 tarihli Londra deniz muahedesinin sahabet maddesinin tatbiki için müzakereler cereyan etmektedir. Bu haberi veren Sunday Times ilâve ediyor ki:

"Tokyodaki İngiliz sefirinin teşehbüsleri üzerine japonya hükûmetinden japonyanın 35 bin tondan daha yüksek hacimde zırhlılar inşa etmiyeceği hakkında teminat almak kabil olmamıştır.,,

Roma, 30 (A.A.) — M. Ruzveltin mesajı hakkında mütalealar serdetmekte olan Giornale D'İtalia Emperyalist demokrasilerin silâhlanma programlarının harbcuyane bir zihniyetten mülhem olduğu fikrindir.

Bu gazete ezcümle diyor ki:

"İtalya M. Ruzveltin dediği gibi silâh almak hakkına itiraz etmez. Yalnız Amerika Reisicumhurunun bu münasebetle Totaliter devletler aleyhindeki ittihamların yerinde olmadığına hükmeder. Filvaki M. Ruzvelt bu devletlerin taarruzlara girişmek istemelerinden şüphe etmektedir. Halbuki bu devletler kendi ihtiyaçlarına göre silâhlanmaktadırlar. Ve bizzarure silâh yarışına sürüklenmişlerdir.

— Sonu 8 inci sahifede —

Japonyanın manalı sükûtu

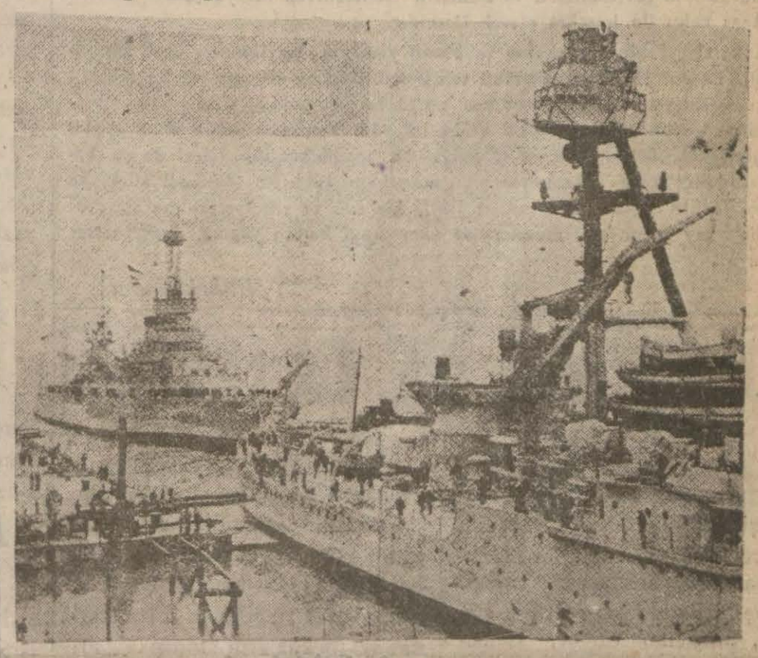

Amerikan donanmasından bir kaç gemi

Spor hareketleri:

Birincilerde üçok, ikincilerde Alsancak şampiyon

Izmir muhtelitleri hazırlanıyor. Ekzersizde 4-3 Morlular kazandı

Pazar günü Alsancak sahasında 37 - 38 bölge likinin son maçı Alsancak - Demirspor takımları arasında yapılacaktı fakat Demirsporlular sahaya dizildikleri halde hükmen mağlûbiyeti kabul ederek oyuna girmediler. Alsancak takımı da seremoni yapmak suretile maçı kazandı. Ve bu suretle bölgemizin 937 - 938 liki de nihayete

— Sonu 5 inci sahifede —

Barselon maktele döndü

Dünkü bombardımanda ikiyüz kişi öldü

Barselon şehrindeki hastaneler, baştanbaşa yaralılarla dolmuştur

General Franko

Madrid, 31 (Radyo) — İhtilâlciler, bu gün Madridin merkezî mahallelerini ağır toplarla bombardıman etmişlerdir. Bu bombardımanda mühim hasarat olmuştur.

Barselon, 31 (Radyo)— Cumhuriyetçi İspanya resmî tebliği:

Teruel cephesinde kayde şayan bir hareket olmamıştır. Yalnız iki taraftan da piyade ateşi devam etmiştir.

Estrama Dora cephesinde taarruza kalkışan ihtilâlciler, tank ve son sistem toplar kullandıkları için mevzilerimizi değiştirmek lüzumunu hissettik.

Barselon, 31 (Radyo) — İhtilâlciler, dün de tayyarelerle şehri bombardıman etmişler ve bir çok bombalar atmışlardır. İnsanca zayiat, 47 çocuk, 90 erkek ve 63 kadından ibarettir.

Sevillâ, 31 (Radyo) — İhtilâlci kumandanlardan general (Kepodolyano) Franko kuvvet-

- Sonu 8 inci sahifede -

Gümrükte bir yolsuzluk tedkik ediliyor

75 kuruşluk makbuz tahrif edilerek 1850 lira alınmış

Şehrimiz ithalât gümrüğünde, sekiz sene eveline aid bir sahtekârlık ve suiistimal meydana çıkarılmıştır.

Yapılmakta olan tahkikata göre, hâdise, 929 senesinde, bir komisyoncu ile bir şirket arasında geçmiş ve gümrük ardiye makbuzunda yapılan tahrifat ile 1850 küsur lira çalınmış ve tahmin olunduğuna göre de bu hâdiseye gümrük memurlarından bazıları karışmıştır.

O vakitler komisyonculuk ile iştigal eden ve hâlâ da Bafrada memuriyette bulunan Cemal namında bir zat, Fazıl ve şerikleri ticarethanesinden gümrüğün 75 kuruşluk bir makbuzunu tahrif ederek 1850 lira almış ve gümrükte şerikicürümleri vasıtasile bu parayı hakikaten gümrük veznesine yatırılmış gibi göstererek tüccara aid malları çıkartmıştır.

Sekiz sene gizli kalan bu hâdise, son zamanlarda gümrük muamelâtının birer birer tetkiki esnasında anlaşılmış ve gümrükler umum müdürlüğü teftiş heyeti keyfiyetten haberdar edilmiş, derhal tahkikata başlanmıştır.

Haber aldığımıza göre teftiş heyeti, o zamanlarda gümrük idaresinde çalışanları tesbite ve hddiseyi tenvire çalışmaktadırlar.

Bir Yunan gümrük motörü fırtınadan Saib iskelesine sığındı

Yunan gümrük idaresine aid 12 numaralı motör Midilli adasından Sakız adasına giderken müdhiş bir fırtınaya tutulmuş ve Karaburunun Saib iskelesine iltica etmiştir. Motörde 7 gümrük muhafaza memuru vardır.

Italya - Habeşistanda fena vaziyette:

Habeşistanı zaptedenler, şimdi kaçışıyorlar

Habeş harbi hatıralarından

Londra, 30 (A.A.) — Sunday Times gazetesi Habeşistanın fethinden beri ilk defa olarak bu mıntakadaki vaziyet hakkında endişeler izhar etmektedir. Bu gazete ezcümle diyor ki:

"İtalyanların Habeşistanda maruz kalmakta oldukları ciddî iktısadî müşkülâta aid tafsilât bize salâhiyettar bir membadan gelmiştir. Bu tafsilât gösteriyor ki Habeşistan İtalyanın mamul maddeleri için bir piyasa teşkil etmeksizin onun parasını ve vesaitini kendine çeken fakirleşmiş bir mıntaka haline gelmiştir. Ticaret durgundur. Yerliler ancak kendi ihtiyaçlarına yetecek kadar istihsalde bulunmaktadır. İtalyan memur-

— Sonu 8 izinci sahifede —

İstanbul Elektrik şirketi

Tehlikeli vaziyeti ortadan kaldırmak için 15 milyon lira sarfedecek

İstanbul, 21 (Hususî) — Nafıa Vekili B. Ali Çetinkaya, Yalovaya giderek Atatürk tarafından kabul edildikten sonra bu gün buraya gelmiştir.

B. Ali Çetinkaya kendisile konuşan gazetecilere bazı işlerin tetkiki için geldiğini söyledikten sonra:

— İstanbul elektrik şebekesinin bir çok yerlerinde tehlike var. Şirket, bu tehlikeli vaziyeti ortadan kaldırmak için on beş milyon lira sarfetmeği kabul etmiştir. Bu para, altı senede harcanacaktır. Demiştir.

başladım. Ağzımın insan eti

FIKRA

Münakaşa ruhu

Bir adamın hakikî mahiyetinin hiddet anında belli olacağını söyliyen kimse hiç de yanılmamıştır. Hiddet, bütün kötü temayüllerimizin, kendilerine vurduğumuz gemden kurtulub azgın bir saldırışla içimizi dışa aksettiriveren bir aynadır. Onun gibi; bir adamın terbiye ve incelik derecesi, nasıl kızgınlığının baldan tatlı raşesiz duyduğu sırada belli olursa iş görme haline mecbur olduğu meseleyi kavrama kabiliyeti de en tehlikeli anlarda bile kendini kaybetmeden müsbet bir münakaşa ruhu ile hâdiseleri münakaşa edilme derecesi ile ölçülür.

Gerek fikir arkadaşları, gerek hasımlarile ve nihayet en kuvvetli hasım olan kendisile; soğukkanlılığının akıl yolundan geçen hareketletile meselesini münakaşa edebilen bir kimse en isabetli tedbiri de alabilir. Bu adam işinin yarısını halletmiş demektir.

Bu tipin yanında diğer iki tip daha vardır ki içleri bu müsbet münakaşa ruhu ile dolu olmadığı için talihleri daima bazin bir neticeye gitmekten kendisini kurtaramamıştır. Bunlardan birisi hâdisenin karşısında şuur inzibatını derhal kaybederek şaşkın bir çırpınışla kendisini helâk edendir. Diğeri de, her hâdise ve meselenin sonunu muhakkak bir çıkmazda gören karanlık düşünüşlü bir bedbahttır. Birinciye ne kadar acınırsa ikinciden de o kadar nefret edilir. Birincininki bir zâaf, ikincininki âdeta bir mel'anettir. Ve asıl müsbet münakaşa ruhundan mahrum olan budur. O; çok defa zekidir bile... Fakat yaradılışının böyle ayrı bir istikamette oluşu onu nazarlarımızda, bir zavallı olarak bile müsamahaya kavuşmaktan mahrum eder.

İşte kafalardan; hayatta daima menfi görüşlü, kara düşünüşlü olan ve vardığı neticelerde bedbaht bir isabetsizliği bulunan bu adamın iyi neticeler, hayırlı eserler ve hareketler karşısında gayız ve mel'anetle dolu haykırışını silmek lâzımdır. Bizim terbiye sistemimizin en esaslı hattını bu teşkil etmektedir ki; böyle bir haykırışla münakaşa eden adam ve onların teşkil ettiği cemiyet iyi bir neticeye varmak yolunu daha önceden kapamış demektir. Meselelerin en vahim noktalarına bile aydın bir müşahede ediş, vazıh bir tahlil ediş projektörünün ışıklı hüzmesini net ve berrak bir muhakeme altında çevirebilmek ve bunların sentezinden ortaya çıkan müsbet münakaşa ruhu ile hareket etmek lâzımdır.

Kafa, riyazî bir muhakeme ve hissin yanıltıcı tazyikinden uzak bir idrak ediş ile meseleyi ve vehameti tahlil kabiliyetine ulaşınca ve bu tahlilin verdiği salâhiyette münakaşa edince muvaffakıyet yoluna girmiş olur. Tarihin bütün büyük şahsiyetlerinin kudretini, bu karaktere sahib olma keyfiyeti işlemiştir. Bizim en kara günlerimizin memleket meseleleri de en büyük tehlikeler içinde bile böyle bir münakaşa ruhu ile tehlikeyi görüş ve ona göre tedbir alışla halledilmiştir. Böyle bir ruh ve zihniyetin devamıdır ki hiç bir şey olmıyan memlekette her şeyi baştan yapma imkânlarını doğuruyor.

Bahri Savcı

DÜNYADA NE OLUYOR

Yıldırımın cilvelerinden

Peşin olarak haber verelim: Her memleketin haberler bakımından bir hususiyeti vardır. Suriyede daima kısa kafalı kuzular, buzağılar doğar. Lehistanda da yıldırımın cilvesi çoktur; her mevsimde bir sürü yıldırım cilveleri kaydedilir. Bunların ne kadar doğru olduğunu biz bilmiyoruz. Son hâdise de şudur: Prag civarında bir çiftçi kulübesine bir yıldırım düşmüş ve on nüfusdan mürekkeb ailenin dokuzunu yakmış ve birisini affetmiştir. Sağ kalan da henüz beş günlük bir çocuktur; annesinin memesini emdiği halde, annesi ölmüş, kendisine bir şey olmamıştır.

Beyaz elbise

Japonyada gelinler, Avrupalılar gibi beyaz gelinlik giyerler. Fakat Japonyada beyaz ise, matem alâmetidir. Garbdakilerin siyah elbiseleri gibi..

Şu halde, glinlere neden matem elbisesi giydiriyorlar, diye sormayınız. Çünkü Japonyada ana ve babasının evini gelin olarak terk eden bir kız, âdet ve an'ane mucibince ölmüş demektir.

Loid Corç ve telefon

Siyasî şöhret sahibi olanların bir çoğunun cidden garib âdet veya iptilâları vardır: Umumî harpte Almanları mağlûb etmek için büyük bir meharet göstermiş olan Loid Corç telefonla muhavereden korkar!

Bu da nasıl iş? Demeyiniz: Loid Corç telefonla muhavere için sesi tıpkı kendi sesine benziyen bir kadına maaş vermektedir. Telefonda Loid Borç nam ve hesabına cevab veren hep bu kadındır, işte!

Kaşığı da yutmuş!

Şikago memleket hastanesinde bir delikanlının midesinde ameliyat yapılmış ve bir kaşık çıkarılmıştır.

Bu delikanlı bu kaşığı dondurma yerken yutmuş!

Sultanlık olan bekârlık!

Bekârlık, sultanlık olduğunu iddia edenler çoktur. Biz bunu bekârların tesellisi sanıyorduk. Fakat öyle değilmiş. Danimarkadaki bekârların bir piri varmış. Bu zatın bu sene 103 üncü yıldönümü şenlikleri yapılmıştır.

Bekârlar piri bu münasebetle:

— Bu yaşa kadar yaşıyabilmekliğimin tek sebebi evlenmemiş olmaktır! Demiştir!

Bekârlarımızın kulakları çınlasın!

Kuyruklu yıldızlar çarpıştı

Haley kuyruklu yıldızından veya buna benzer semavî bir hâdiseden bahsedecek değiliz. Hâdise tamamen Holivuda aittir. Ancak iki Holivud yıldızının saçsaça, başbaşa bir Çingene kavgası yapmalarından ibarettir.

Fransız dilber Simone Simon diğer yıldız Betti Dayvisi yaşlı ve kart olmakla itham etmiş, Betti de bu hayatî taarruza Simone Simonu saçlarından yakalıyarak yere atmakla mukabele eylemiştir.

İki kuyruklu yıldız bir müddet bu şekilde saçsaça kalmış, bereket versin ki bu hâdiseden başka bir zarar husule gelmemiştir.

Konferans

İstanbul Hukuk Fakültesi medenî hukuk Doçenti B. Hıfzı bu gün saat 17,30 da "Medenî hukuk, devlet ve ferd„ mevzuu üzerinde Halkevinde bir konferans verecektir. Bu faydalı konferansı herkes takib edebilecektir.

Kıymetli Doçentin dün Barodа verdiği ilk konferans çok alâkalı olmuş, Vali, hâkimler, adliyeciler, avukatlar hazır bulunmuşlardır.

Bir tayin

Belediye mezbaha baytarlığına tayin edilen K. O. hayvan hastanesi eski müdürü emekli kaymakam B. Kâmil Aydınlıoğlu şehrimize gelmiş, yeni vazife-

Şehir dahili haberleri

Palamut ihracatçıları toplantısı

Tacirlerin dedikleri Vekâlete bildirilecek

İzmirdeki palamut ihracatçıları, dün öğleden evel Ticaret ve Sanayi Odasında bir toplantı yapmışlar, palamut ihracının kontrolu hakkındaki nizamnamenin bazı maddeleri üzerinde mütalealarda bulunmuşlardır. Türkofis müdürü B. Cemal Ziya ile Ticaret Odası genel sekreteri B. Mehmed Ali ve ihracat kontrolörleri de toplantıda hazırdılar. Palamut ihracatçıları, evelce de yazdığımız gibi, ihracatın kontrolu nizamnamesinde, içinde yüzde yarımdan fazla taş bulunan palamutların ihracına müsaade edilmemesi kaydına itirazla bu sene için, nisbetin yüzde bir başuğa çıkarılmasını, mahsulün çuvallara doldurulduktan sonra değil, depolarda paçal halinde iken yapılmasını istemektedirler. Küçük bazı dilekleri daha vardır. Ticaret Odasınca, bu dilekler hakkında bir tahrirat yazılacak, İktısad Vekâletine gönderilecektir.

Bazı mahkûmlar nakledildi

Şehrimiz hapisanesinde bulunan ağır hapis mahkûmlarından yedi kişi Denizli hapisanesine nakledilmişlerdir.

Kemalpaşa'da bir yangın

Kemalpaşa kazasında Hilâl caddesinde İnhisarlar idaresi müştemilâtından bir binadan yangın çıkmışsa da derhal yetişen halk tarafından söndürülmüştür. Yangının, idarenin yanıbaşında köylülerin hayvanlarını bağladıkları ahıra yanık olarak atılan bir sigaradan çıktığı anlaşılmıştır.

Lekelihumma

Bergamada hastalanan Mordehay kızı Bn. Sultana, İzmir Emrazı sariye hastanesine getirilmiş ve müşahede altına alınmıştı. Hastalığının lekelihumma olduğu kat'î surette anlaşılmıştır.

Vilâyet Umumî Meclisi

Vilâyet Umumî Meclisi bu gün saat 15 de toplanacak, yeni yıl büdcesi üzerinde müzakerelerine devam edecektir.

Telefon müessesesi

Devir ve teslüme memur heyet işe başladı..

Hükûmetçe satın alınan İzmir ve civarı otomatik telefon şirketi devir ve tesellüm muamelesini yapacak olan komisyonun reisi İstanbul telefon müdürü B. Niyazi yanında Nafıa Vekâleti umum müdür muavini B. Tevfik olduğu halde Ankaradan şehrimize gelmiş, dün telefon şirketine giderek işe başlamıştır.

Komisyon B. Tevfik ve Nafıa müesseseleri komiseri B. Halid Altandan teşekkül etmiştir. B. Tevfik, ayni zamanda İzmir Posta ve telgraf müdürlüğüne tayin edilmiştir. Şehrimiz Posta ve telgraf müdürü B. Naim Güleç Kayseri Posta ve telgraf müdürlüğüne tayin olunmuştur.

Satış mukavelesini şirket namına imza eden şirketin müdürü B. Rap ile eczacı B. Tevfik de Ankaradan dönmüşlerdir.

B. Rap Stokholme dönecektir. Müessese, 1 kânunusani 1938 den itibaren hükûmet hesabına çalışmış sayılacaktır.

Telefon işlerini devir ve tesellüm muamelesi tamam oluncaya kadar Bay Niyazi idare edecektir. Kadro henüz gelmemiştir.

Şehir meclisi

Bu gün içtimalarına başlıyor

Şehir meclisi bu gün Şubat devresi çalışmalarına başlıyacaktır. Toplantı saat 16,30 dadır. Ruznameye göre eski zabıt okunduktan sonra belediye reisinin, şehrin imarı hakkında evelce yazdığımız teklifleri okunacaktır.

Hayvancılık tetkikleri

Ege mıntakası zeotekni mütehassısı müşazırı B. Nazım Uygur, Dikili kazasında hayvan işleri üzerinde teftişlerde bulunmuş, şehrimize gelmiş ve Torbalı aygır deposunu tetkike gitmiştir.

İskân müdürü

Vilâyet iskân müdürü B. Dr. Ziya Fuat iskân işleri için Ankaraya gitmiştir. Bir hafta sonra dönecektir.

Pencereden sıkılan iki kurşun

Hâdise kahramanı yakalandı

Çeşme kazasının Çiftlik köyünde bir katle teşebbüs vak'ası olmuştur. Emin oğlu Talip Bayraktar, geceleyin köy kahvesinde otururken, kahvenin dışından ve pençereden üzerine tabanca ile iki el ateş edilmiş ve arkasından iki yara almıştır. Vak'anın faili, hâdiseden sonra kaçmışsa da yapılan tahkikat neticesinde meydana çıkarılmış ve ayni köyden Mehmet oğlu İdris Gürbüz olduğu anlaşılmıştır. Kullandığı tabanca da meydana çıkarılmıştır.

Boğulacaktı

Torbalı kazası dahilinde Üçpınar değirmeninden gece araba ile köyüne dönmek üzere yola çıkan Arslanlar köyü halkından Mehmed oğlu Arif, arabası ile birlikte Fertek çayından geçerken suya düşmüş, sürüklenmeğe başlamıştır. Fakat gece devriyesi vazifesini gören jandarma ve bekçiler tarafından kurtarılmıştır.

Feci kaza

Torbalının Çakallar köyüne iki kilometre uzakta bir dere içinde feci bir kaza olmuştur. Osman oğlu 16 yaşında Mehmed Ali, altılı tabancasını kurcalarken ateş aldırmış, yanında duran Mustafa oğlu 15 yaşında Muharrem Doğanı göğsünden yaralıyarak ölümüne sebebiyet vermiştir. Mehmed Ali tutulmuştur.

Türkiye-Polonya

Mer'iyet mevkiinde bulunan Türkiye-Polonya kliring muamelelerini tedvir eden Polonyada (Sosyete Polonez Pour le Commerce de Compansation) yerine 1 Şubat 1938 tarihinden itibaren (Anstitü Polonez de Compansation) müessesesinin kaim olduğu İktısad Vekâletinden şehrimiz Türkofis müdürlüğüne bildirilmiştir.

Balo hazırlığı

Önümüzdeki Cumartesi akşamı hükûmet konağı salonlarında verilecek olan Kızılayın yıllık balosu için hazırlıklar bitirilmek üzeredir. Bu seneki dekorasyon işleri geniş tutulmuştur. Hazırlanan tenvirat sütunları, dün büyük salona yerleştirilmiş ve tecrübeler yapılmıştır.

Şimalî Iskoçyada

Şiddetli fırtınalar var

Londra, 31 (Radyo)— Şimalî İskoçyada şiddetli fırtınalar devam ediyor. Orkad adaları sahillerinde dört insan cesedi bulunmuştur.

Son haberler, bir vapurun batmak üzere bulunduğunu ve bir yolcu tayyarenin kaybolduğunu bildirmektedir.

Paris gazeteleri

40 santimden 50 santime çıktı

Paris, 31 (Radyo) — Jur gazetesinin yazdığına göre, kâğıt fiati yükseldiği ve diğer masraflar arttığı için 1 Şubattan itibaren Paris gazeteleri 40 santimden 50 santime çıkmıştır.

Arnavutluk parlâmentosu, nişanlanmayı kabul etti

Tiran, 31 (Radyo) — Kral Ahmet Zogonun, Macar kontesi (Jerardina Aposni) ile nişanlandığı, bugün parlâmentoya bildirilmiş ve keyfiyet kabul edilmiştir.

Kontes, bugünlerde Tirandan Budapeşteye gidecek ve bir müddet sonra buraya dönüşünde düğün olacaktır.

Düğün merasimi, hem katolik ve hem de müslüman usulü dairesinde cereyan edecektir.

Tiran, 31 (Radyo) — Kralın nişanlanma merasimi münasebetile burada şenlikler olmuştur.

Kral Ahmet Zogo, nişanlısı kontes (Jerardina Aponi) ile birlikte sarayın balkonuna çıkmış ve tezahürat yapan halkı selâmlamıştır.

Halkevi köşesi

1 — 1/2/938 salı günü saat 17,30 da Halkevi salonunda doçent profesör B. Hıfzı tarafından (Hukuku medeniye muvacehesinde devlet ve fert) mevzuu üzerinde bir konferans verilecektir. Evimiz bütün vatandaşlara açıktır..

Bağ bahçe tütün için

Kimyevî Gübreler

VE

Ziraat âletleri

Hacı Davut zade

Rahmi Karadavud

Halimağa Çarşısı No. 31

İZMİR

3 GÜNDENBERİ

TAYYARE SİNEMASININ

Muhteşem salonunu dolduran muhterem müdavimlerimizin takdirle seyrettikleri

HUGUETTE DUFLOS ile JEAN PIERRE AUMONUN temsil etttikleri

ÇALIKUŞU

İçtimaî - hissî - Büyük Filmle

JOAN CRAVFORD ve CLARK GABLE tarafından temsil edilen

Gönül Yolu

Filmlerinden mürekkep muazzam programı görecek ve takdir edeceksiniz.

Ayrıca: PARAMOUNT JOURNAL

SEANSLAR:

Yalnız bugün: Gönül Yolu - 1—4,10—7,35
Çalıkuşu - 2,40—5,35—9 da
Diğer günler - 2,40 da... Çalıkuşu ile başlar

SON HABERLER

TELGRAF TELEFON RADYO

Hayatı ucuzlatmak için bütün maddeler üzerinde tedkikat yapılıyor

İktısad Vekili B. Şakir Kesebir, yeni vapurlar ısmarlıyacağımızı, deniz ve kara navlunlarında tenzilât yapılacağını söylüyor, yeniden beş fabrika kuruyoruz

İstanbul, 31 (Hususî) — İktısad Vekili Bay Şakir Kesebir, bu gün buraya gelmiştir. Vekil, derhal Yalovaya hareket etmiştir.

İktısad Vekili, hareketinden evel gazetecilere verdiği beyanatta:

— Hayatı ucuzlatmak için bir çok maddeler üzerinde tetkikat yapılmaktadır. Deniz ve kara nakliye ücretlerinde de tenzilât yapılacaktır. Deniz nakliyatı için geniş bir programımız vardır. Bu program mucibince yakında yeni vapurlar ısmarlıyacağız.„ Demiştir.

İstanbul, 31 (Hususî) — Sümerbank, beş senelik plâna ilâveten Erzurumda bir iplik, hamız, çimento, çelik ve boru fabrikaları kuracaktır.

Havayolları

Telsiz istasyonu bitti

İstanbul, 31 (Bususî) — Yedikulede Devlet Havayollarının tesis ettiği istasyon, İzmirle telsiz muhaberesi tecrübelerini yaptı. Tecrübeler muvaffakıyetle intac edildiğinden, istasyonun kat'î kablü yapılmış ve alât tesellüm edilmiştir.

Rusyanın borçları

Milyonlarca değil, 185 bin İngiliz lirasından ibarettir

Moskova, 31 (Radyo) — Tas Ajansı; İtalyan matbuatının, Rusyanın haricî borçları hakkındaki [illegible] bu borcun, İtalyan gazetelerinin kaydettikleri gibi milyonlara baliğ olmayıp 185 bin İngiliz lirasından ibaret bulunduğunu bildirmektedir.

Küçük itilâf

Konseyi Bükreşte toplanacak

Bükreş, 31 (Radyo)— Küçük itilâf konseyi, Şubat sonunda burada toplanacaktır. Konsey bilhassa kontenjan işlerile meşgul olacaktır.

Paris borsası

Dün de anormal bir vazîyet arzediyordu

Paris, 31 (Radyo) — Para Borsası, bu gün de anormal bir vaziyet içindeydi. Gerek siyasî ahval ve gerekse mukarrer grevler Borsada akisler yapmaktan hâli kalmamaktadır.

Prens Nikola

Baygın bir halde yatıyor..

Atina, 31 (Radyo) — Prens Nikolanın sıhhî ahvalinde değişiklik kaydedilmemiştir.

Prensin kızlarile akrabası yanında bulunmakta ve Berlinden gelen profesör de hastanın tedavisile meşgul olmaktadır.

Hasta, baygın bir halde yatıyor.

Mareşal Blomberg

Balaylarını İtalyada geçirecek

Roma, 31 (Radyo) — Almanya Harbiye Nazırı Von Blomberg, balaylarını geçirmek üzere bu gün buraya gelmiştir.

Mareşal Kapr adasına giderek bir müddet orada oturacaktır.

Atatürk yeni fabrikalarımızı bizzat açacaklar

Bursa halkı, Büyük Şefi sabırsızlıkla beklemekte ve istikbal hazırlıkları yapmaktadır

İstanbul, 31 (Hususî) — Atatürk, dün Yalova kaplıcalarında tetkiklerde bulundular.

İstanbul, 31 (Hususî) — Atatürk; Bursada Merinos ve Gemlikte sun'î ipek fabrikalarını bizzat açacaklardır.

Bunu haber alan Bursa halkı, sabırsızlıkla Büyük Şefi beklemekte ve geniş mikyasta istikbal hazırlıkları yapmaktadır.

Frangın daha fazla düşmesine meydan verilmiyecek

Son günlerde bankalardaki mevduattan 160 milyon frank çekilmiştir

Paris, 31 (Radyo)— Fransa Maliye Nazırı B. Marşando, bugün matbuat mümessillerini davet etmiş ve malî program hakkında bayanatta bulunarak ezcümle demiştir ki:

— Frangın daha fazla düşmemesi için elimizden gelen her şeyi yapacağız.

Kambiyonun 1 numaralı düşmanı, mukabili temin edilmeden yapılan devlet masraflarıdır. Bu gibi masraflardan mümkün olduğu kadar sakınacağız. Maamafih, böyle masrafların ihtiyar edilmemesi için halkın da muntazam bir sây göstermesi ve sermayenin işlemesi lâzımdır.

Paralarını hariç memleketlere gönderenler, Fransanın yüksek menafiine hizmet etmemektedirler. Bundan başka bu gibilerin, hâdisat dolayısile bir gün dışarıya gönderdikleri paralardan mahrum kalmaları da ihtimalden uzak değildir.

Son günlerde bankalardaki mevduattan yüz altmış milyon frank çekilmiştir. Bu, vatanseverlikten uzak bir harekettir.

Hükûmetin muvaffak olmaması için yalan haberler uyduranlara şunu ihtar edeyim ki, biz muvaffak olacağız. Zira bu noktada, Fransanın dolayısile cihan sulhunun mukadderatı mevzuubahstir.„

Filistinin cenubunda asayiş bozuk bir halde

Mısır Âyan ve mebusan azalarından 89 kişi Krala bir mahzar vererek tavassut rica ettiler

Kudüs, 31 (Radyo) — İngiliz süvarileri, Kudüsün şimalindeki dağlarda araştırmalar yapmaktadır. Süvarilere, avcı tayyareleri de yardım etmektedir.

Filistinin cenubunda âsayiş muhtel bir haldedir.

Tülkerim havalisinde, şurada burada bir çok cesedler bulunmakta ve failler meydana çıkarılamamaktadır.

Zabıta, bütün nakil vasıtalarında ve şüphelendiği yerlerde araştırmalar yapmakta devam ediyor.

Kahire, 31 (Radyo) — Âyan ve Mebusan azalarından 89 kişinin imazile Krala verilen mahzarda, Filistinde devam eden tazyik siyasetinin sona ermesi için Mısır hükûmetinin tavassutu rica olunuyor.

Elhamra İdaresinde Millî Kütüphane SİNEMASI

1 — Çingene Prenses Baş Rolde: ANNABELLA

2 — Şen Yumurcak Kürrei arz üzerindeki bir milyar çocuğun sevgilisi

SHIRLEY TEMRLE'in son ve en güzel filmi Fransızca sözlü

3 — Yunan Veliahdinin evlenme merasimi

4 — Çin sularında Amerikan PANAY zırhlısının JAPON tayyareleri tarafından batırılması.. Türkçe Sözlü

5 — Bilmediğimiz Hakikatler.. Kültür filmi

6 — Türkçe izahlı FOX Jurnalda en son haberler

Seanslar: Çingene Prenses 5 ve 9 da. Şen Yumurcak 3 ve 7 de

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü

Yurdun her tarafında kutlulanacak

İstanbul, 31 (Hususî) — Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü, yurdun her tarafında parlak surette kutlulanacaktır. Bunun için şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır.

Bankacılarımız

Londraya hareket ettiler, seyahat istikrazla alâkadar değil

İstanbul, 31 (Hususî)—Banka direktörlerimiz, dün akşam Paris yoluyla Londraya hareket etmişlerdir.

Bankacılar, hareketlerinden evel matbuat mümessillerine beyanatta bulunmuşlar ve seyahatlerinin, istikrazla alâkadar olmadığını söylemişlerdir.

üniversite talebesi

Bu sene on bini buldu

İstanbul, 31 (Hususî) — Üniversiteye yurdun her tarafından talebe gelmektedir. Mevcud talebe, bu sene on bini bulmuştur.

Denizbank

Müdür muavinleri ve idare meclisi azaları tayin edildiler

İstanbul, 31 (Hususî) — Denizbank müdür muavinliklerinden bankacılık kısmına B. Tahir Kevkeb, teknik kısmına Almanyada tahsil görmüş B. Harun ve deniz kısmına da Türkofis muavini Nihad tayin edilmişlerdir,

Denizbank idare meclisi azalıklarına ise, İstanbul Ticaret Odası sabık reislerinden B. Ziya, eski emniyet müdürü B. Cemal ve eski denizcilerden B. Sedad tazin edilmişlerdir.

Lâz Ihsan

Istanbulda bir cinayet daha işledi

İstanbul, 31 (Hususî) — Bir kaç gün evel ölü olarak bulunan sabıkalı Saidin, evelce İzmirde bir cinayet yüzünden 4 sene hapse mahkûm olan Rizeli Lâz İhsan tarafından öldürüldüğü anlaşılmış ve katil derhal yakalanmıştır.

Katil, bu işi kan davasından yaptığını söylemiştir.

General Göring

İktısadî bir komisyon teşkil etti

Berlin, 31 (Radyo) — General Göring, iktısadî bir komisyon teşkil etmiştir. Bu komisyon dört senelik plânı tedkik etmekle meşgul olacaktır.

Beşiktaş

Galatasarayı yendi

İstanbul, 31 (Hususî)— Tayyare kupası maçında Beşiktaş takımı 3-2 Galatasaray takımını yenerek Kupayı almıştır.

Prens Omberto Amerikan gemisinde

Napoli, 31 (Radyo) — İtalya veliahdi Prens Omberto, Cuma günü buraya gelen Amerika harb gemisini ziyaret etmiştir.

Almanyaya verilecek müstemleke meselesi

İngiltere, Almanyaya Afrikadaki müstemlekeden bir şey verilmesine taraftar değildir

Londra, 31 (Radyo) — Almanyaya verilecek müstemlekelerin heyeti umumiyesi üzerinde İngiltere, Fransa ve Almanya arasında henüz noktainazar teati edilmemiştir. İngilizler, İtalyan teklifine göre, Kenya müstemlekesinin şimal kısmının Almanyaya terkine itiraz etmektedirler. Malûm olduğu üzere İtalyanlar, şimdiye kadar muhtelif vesilelerle kendi ellerindeki Oganda müstemlekesi ile bu müstemlekeye hudud teşkil eden ve İngilizlerin elinde bulunan şimalî Kenya müstemlekesinin Almanlara verilmesi noktainazarını ileri sürmüşlerdir.

İngilizler, bu suretle kül halinde bu iki müstemlekenin müsaid bir sevkulceyş noktası halinde Almanlara bırakılmasını muvafık bulmamaktadırlar. Çünkü İngilizlerin cenubî Afrikadaki diğer müstemlekeleri için Alman ve İtalyan müttehid kuvveti mühim bir tehlike teşkil edebilir. İngilizler, bu müstemlekeyi kendilerine vermeği kabul edemiyeceklerini Almanlara ihsas etmişlardır. Zira böylece İngiliz Sudanı da cenubî Afrikadaki müstemlekelerinden ayrılmış olacaktır.

Milan Hodza

Her taraftan tebrik telgrafları aldı

Prag, 31 (Radyo) — Çekoslovakya Başbakanı M. Milan Hodzanın 60 yaşına girişi münasebetile kendisine her taraftan tebrik telgrafları gelmiştir.

Sporcular

Kar fırtınasına tutulmuşlardı

Paris, 31 (Radyo)— Valbonet havalisinde spor için dağlara çıkan sekiz yüz genç, kar fırtınasına tutulmuş ve çok tehlikeli bir vaziyete düşmüştü.

Hükûmet, bu gençlerin muhakkak ölümden kurtarılması için seri tertibat almış ve sporcuları, bulundukları karlı sahadan kurtarmağa muvaffak olmuştur.

M. Miçesko

Davayı kazandı

Cenevre, 31 (Radyo) — Romanya Hariciye Nazırı B. Miçesko, Romanyadaki azlıklar meselesinde noktai nazarını kabul ettirdikten sonra yarın Bükreşe müteveccihen buradan hareket edecektir.

Roma civarındaki infilâk

Ölenler yirmi altı, kaybolanlar altı kişidir

Roma, 31 (Radyo) — Kolferddeki silâh fabrikalarında vukua gelen infilâk neticesinde yirmi altı kişinin öldüğü ve altı kişinin de kaybolduğu tesbit edilmiştir.

Hâdisenin, bir amelenin dikkatsizliğindek ileri geldiği anlaşılmıştır.

Londrada

Bir harb tayyaresi daha düştü

Londra, 31 (Radyo) — Stonfor havalisinde uçarken alçaktan düşen bir İngiliz harb tayyaresinin pilotu ölmüş ve râsıdları ağır surette yaralanmıştır.

Masa tenisi şampiyonluğu

Londra, 31 (Radzo) — Beynelmilel masa tenisi dünya şampiyonunun tayini için bu yıl Mısırda bir müsabaka yapılacaktır.

Amerikan teslihatı

— Başı 1 inci sahifede —

için bir hayat memat işidirdir. Bu denizde hâkimiyeti elde edecek bir devlet, bahusus bu devlet japonya gibi fazla nüfusunu Amerika sahillerine dökmekte ötedenberi menfaattar birisi olursa, Amerikanın müdafaasını bile tehlikeye düşürebilir.

İşte birleşik Amerika hükûmetini telâşa düşüren ve reis Ruzvelti maruz kalacağını tahmin ettiği dahilî müşkülâta rağmen meclisten fazla tahsisat talebine sevkeden nokta budur.

Avrupadaki otoriter hükûmet matbuatının aksi iddialarına rağmen Amerikanın deniz teslihatını artırmağa karar vermesini sulhseverleri memnun edecek ve dünya sulhunu koruyacak bir hâdise olarak karşılarız.

Muazzam ve toplu inşaatile kısa bir zamanda İngiltere ile müsavi bir deniz kuvvetine malik olacağı şüphesiz bulunan Birleşik Amerika hükûmeti şimdiki demokratlar cebhesini takviye etmek suretile sulhun muhafazasında mühim bir âmil olacaktır. Deniz, kara ve hava kuvvetleri itibarile demokratlar cebhesinin muazzam inşaatına hiç bir zaman yetişemiyecek olan Roma-Berlin-Tokyo mihverinin bu günkü atılgan ve dervasız siyaseti bu takdirde kendiliğinden bir sabun köpüğü gibi sönecektir.

Dünyada sulhu korumak için bu neticeyi almak bir zarurettir.

Beyrutta şiddetli yağmurlar

Beyrut, 31 (Radyo) — Bir kaç gündenberi devam eden şiddetli yağmurlar, bazı kasabalarda hasarat yapmıştır. Aron köyünde, civar dağdan düşen büyük kayalar, on evi yıkmıştır.

Tahran postahanesinde yangın çıktı

Tahran, 31 (Radyo) — Dün Tahran postahanesinde bir yangın çıkmış, iki saat devam etmiştir. Hasarat pek mühim değildir.

Şehir Gazinosunda

Sayın Izmir halkının gösterdiği yüksek alâka dolayısile Bu defa

Celbedilen onn dört artistin iştirakile yepyeni numaralar

Matine saatleri: yalnız Pazar günü saat 17 de

Süvareler her akşam saat 21 de başlar

MÜDÜRİYET

YAVUZ SELİM

Ağa, Manisadan çıkarken güneş artık yükselmiş, Manisa ovasına bol bol ışık döküyordu

Yazan: M. Ayhan

— 70 —

Yeniçeri ağası huzura girince, şehzade Korkudu ayakta buldu:

— Sabah şerifler hayrolsun devletlûm!.

— Eyvallah ağa.. İyi, tam sırasında geldin. Cevabı hazırladım. Güzelce hıfzedesin ve derhal hareket eylesin..

— Baş üstüne efendimiz!.

— Kullarımıza selâm ve muhabbetlerimi iblâğda kusur etme. Mektubun ele geçmesi, maksadı bozacağı gibi hatırnak âkıbetler de tevlid eder.

Ne demek istediğimi anladın tabiî!

— Malûm şehzadem, malûm!

Korkud efendi mektubu bölük ağasına uzattı:

— Al bakalım, evvelâ Cenabıhakka, sonra sana emanet. Haydi uğurlar olsun! Darüsseadiye vüsulünde tabiî seni buldurur ve hizmetine lâyık şekilde mükâfatlandırırım.

Bölük ağası şehzadenin ellerini öperek dışarıya çıkınca geniş bir nefes aldı:

— Ohhhh çok şükür, selâmeti bulduk. Haydi bakalım, şimdi de ver elini Bursaya!

Manisa valisi, hazinedarı vasıtasile ona bir çok hediyeler hazırlamıştı.. Ağa sarayı terkederken, bir saray muhafızı şehzadenin hediye ve ihsanlarını da getirerek ağanın bineceği ata yükledi.

Sahte elçi bu seyahatinden memnundu.

Hem padişaha hizmet etmiş, hem bir tehlikeye maruz kalmamış, hem de şehzadenin ihsanlarından müstefid olmuştu. Şimdi ayrıca Bursada da taltif edilecekti. Çünkü vazifesini padişahın arzusu veçhile ikmale muvaffak olmuştu.

Ağa, Manisadan çıkarken güneş artık yükselmiş, Manisa ovasına bol bol ışık döküyordu.

***

— Ne oldu? Ne yaptın?

Selim, heyecan içinde idi. Karşısında Manisadan gelen bölük ağasının gözlerine bakıyor, her şeyi bir hamlede anlamak istiyordu.

— Söyle!.. Hiyanet var mı, yok mu?.

— Var efendim..

— Anlat, çabuk anlat!.

Selim ayağa kalkmış, ağanın burnuna kadar yaklaşmıştı. Keskin, keskin soluyordu. Ağa, suale cevap olarak göğsündeki mektubu, yani Şehzade Korkudun yeniçerilere yazdığı mektubu çıkarıp verdi..

Selim, iri ellerile mektubu kaptı:

— Onun yazısı mı?

— Evet!.:

Hakan, bir kaç saniye içinde mektubu okudu, yumruklarını sıkarak bağırdı:

— Köpek!.. Hain!.. Ben zaten senin kalbinde müdhiş bir yılanın çoğaldığını biliyordum. Fakat korkma, kendini ısırtmıyacağım. Başını ayaklarımın altında ezeceğim.

Gözlerini boşluğa dikerek asabî bir kahkaha attı:

— Budala!.. Yumruk kadar kafa ile tahta çıkmak sevdasına kapılmış.. Şöyle yapacak, böyle yapacakmış..

Padişah bir az nefes aldı. Hâlâ ayakta bekliyen ağaya baktı:

— Aferin!. Aferin!. İnsan yapıştığı işi böyle muvaffakıyetle başarmalıdır. Git de Defterdarı gör, sana bir kaç köy versinler..

Ağanın çehresinde büyük bir sevinç, bir aydınlık parladı:

— Allah ömürler versin haşmetlûm!

Diye mırıldanarak çıktı. Selim düşünce ve sinir içinde tırnaklarını ısırarak mırıldandı:

— Ne yapalım?. Onun da vücudünün izalesi bir şart ve zaruret oldu. Manisaya bir kuvvet göndererek hainin cezasını vermelidir.

Hakan, o an kararını verdi, o gün hazırlığını yaptı ve ertesi günü de kuvvetli bir orduyu Manisa üzerine sevketti. Orduya verilen direktif şu idi:

— Şehzade Korkudu, diri yahud ölü muhakkak ele geçirmek icab eder. Manisa ve havaliyakılıp sinin yıkılmasında tereddüd edilmiyecek!.

Ordunun Manisa üzerine hareketinden sonra, padişah da başka bir kuvvetle Bursayı terketti ve Manisaya doğru ilerledi. Asabiyeti geçmemişti.

— Hain!. Bu kadar sadakatnameler yazmıştı.. Diyordu.

Ordunun Manisa üzerine hareketinden üç gün geçmemişti ki, bu haber Manisada müdhiş bir bomba gibi patladı:

— Ordu geliyor.. Sultan Selim şehrimize ve vali Korkud efendinin üzerine asker göndermiş..

Halk, haklı bir endişe içinde idi. Çünkü her iki tarafın mücadelesi arasında hırpalanması muhakkaktı. Belki şehir de harap olacaktı. Bazıları:

— Lânet olsun!. Taht kavgası başımıza belâ açıyor, olan bizlere oluyor.

Diyorlardı. Şimdi netice ne gösterecekti?

Bunu anlayıp kavrıyabilen tek kişi yoktu. Endişe ve korku artıyordu. Korkud efendi; biraderinin kendi üzerine ordu sevkettiğini bu haberin şehirde duyulmasından ancak bir gün sonra işitmişti..

— Ordu nerede?.. Başında kendisi de var mı?. Ne kadarlık bir kuvvettir acaba?.

Bunlar kâmilen meçhul şeylerdi. Şehzadenin sarayında büyük bir telâş ve heyecan görünüyordu.

Şehzadenin sadık dostu Piyale efendi; ellerini uğuşturarak saray sokaklarında dolaşıyordu.

Şehzade ise başını yumruklamakla meşguldü:

— Tacını da, tahtını da Allah kahretsin.. Beni, bir budala gibi atlattı.. Yazık bu kafama ki, beş parmak zekâsı yokmuş. Bir sahtekârlığa kurban edildiğimi anlıyamadım. Felâketi, kendi elimle kapıma kadar getirdim..

-Arkası var-

ŞEN FIKRALAR

Hahamla papaz

Papazın biri, bir gün bir mecliste, bir hahamla buluşmuştu. O takılmak için dedi ki:

— Musa Turusinaya çıktığı gün, kazara güneş çarpsaydı, bu gün yeryüzünde Yahudi milleti bulunmazdı, değil mi?

Haham gülerek:

— Evet!. Dedi. Fakat Meryem ana korkub da çocuğunu düşürseydi, acaba siz ne yapardınız?

Cevap:

Bayan Nezihe, uzun müddet araştırdıktan sonra, nihayet geçenlerde bir hizmetçi kız bulmağa muvaffak olmuştu. Önce kendini ürkütmeden bazı şeyler sorup anlamak istedi:

— Kızım, dedi, sabahları erken kalkabilir misin?

Hizmetçi şu cevabı verdi:

— Gayret ederim, bayanım! Bundan evel bekâr bir baya hizmet ettim. Orada ikimiz de çok geç kalkardık!

Bir izah:

Küçük Zeyyad kardeşile deniz kenarında oynuyordu. Kardeşi sordu:

— Zeyyad! Denizin suyu niçin tuzludur, biliyor musun?

Zeyyad düşündü, düşündü. Sonra birdenbire:

— Biliyorum! Dedi. İçinde sardalya balıkları var da ondan!

Kara cümle:

Sevinç, manav dükkânının önünde durdu. Elile portakalları işaret etti:

— Kaça portakallar?

— Altısı beş kuruş!

Sevinç derhal mini mini parmaklarile hesaplamağa başladı:

Altısı beş kuruş, beşi dört kuruş, dördü üç kuruş, üçü iki kuruş, ikisi bir kuruş, biri de bedava!

— O halde, dedi, bana bir tane ver!

Boşboğazlık etmiş:

Bir papaz, kilisede zina aleyhinde vaız ediyormuş. Bilhassa onu tahkir için oradaki cemaatin arasına karışmış olan bir adam, birdenbire ayağa kalkıp bağırmış:

— Ne atıp tutuyorsun? Senin de metresin var!

Papaz derhal şu mukabelede bulunmuş:

— Senin de amma boşboğaz karın varmış!

Nureddin Tiyatrosu

TAN sinemasında temsillerine başladı

Caz - varyete - numaralar muhtelif eğlenceler

ANADOLU

Günlük siyasal gazete

Sahib ve Başmuharriri
Haydar Rüşdü ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü: Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

İDAREHANESİ

İzmir İkinci Beyler sokağı C.Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776 - Posta kutusu: 405

Abone şeraiti
Yıllığı 1400, altı aylığı 800 kuruştur

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Mahkemelerde

Çalınan horozun sahibi anlatıyor:

"Horozumun sesi çok güzeldi. Tam üç dakika öterdi.,,

Hasan namında bir horoz meraklısı, hâkim Naci Erele anlatmağa başladı:

— Bazı kimseler, şarkıya, gazele, güzel sese bayılırlar. Ben de horozların sesine âşıkım..

Bir horozum vardı. Cinsi Denizli, sesi güzeldi. Yarım saatte bir öter; öttüğü vakit te bu ötüşü üç dakika devam eder, sonra da arka üstü otururdu. Gezişinde, yem yeyişinde, su içişinde, kümese girişinde bir başkalık vardı onun! Eşini yanından ayırmaz, başka tavukların yanına ise hiç uğramazdı..

Horozuma göz koyan çoktu. On lira kadar veren bulundu. Fakat onu nasıl satardım!..

Bir gün eve geldim; horozumun çalındığını gördüm. Aradım, taradım; bulamadım!

Geçen gün bir sokaktan geçerken, kulağıma bir ses geldi. Durdum, dinledim; ol Yani benim horozumun sesi.

Sordum, soruşturdum. Meçhul bir adamın sattığını öğrendim. Bu işin peşine düştüm. Nihayet hırsızın Hayreddin adında bir sabıkalı olduğunu anladım. Ve yakalattım!

— Şimdi horoz nerede?

— Evimde. Muhafaza altında!

— Bu gün satılsa, kaç para eder?

— Meraklısı için beşten yirmi liraya kadar yolu vardır. Fakat benim için değeri, bu bedelin beş misli fazladır!

— Horozu getir de bir kıymet takdir ettirelim?

— Onun kıymeti öttüğü zaman anlaşılır, ve bu horoza kıymet takdir edecek vukuf ehlinin bu işten anlaması lâzımdır.

— Böyle erbabı vukufu nereden bulmalı?

— Ben bulurum!

— Öyle şey olmaz?

Suçluya tebliğat yapılamadığı görüldü. Bilâhare icabı düşünülmek üzere suçluya yeniden celbname çıkarılmasına karar verildi ve duruşma başka bir güne bırakıldı.

Kabahati birbirlerine atıyorlar

İki kahveci arasındaki ihtilâf

Gömüldür köyünde kahveci-lik yapan Bahaeddin adında bir şahıs, ayni köyde bir kahve açan B. Hasana meslek icabı dargınmış ve bu kahve açılınca Bahaeddinin kahvesine kimse gitmez olmuş.

Bir gece yarısı Hasanın kahvesine gizli eller tarafından kaçak sigara kâğıdı konmuş, zabıta haber almış, kâğıdlar bulunmuş, Hasan da tevkif olunmuştur. Bu kâğıdları acaba kim koymuş?

Hasanın kaçakçılık davası görülürken 14 yaşında Hasan Hüseyin adında bir çocuk Bahaeddin tarafından kendisine on lira verildiğini ve bu kâğıdları kendisi yerleştirdiğini söyleyince Hasan beraet etmiş, fakat bu defa da Hasan Hüseyinle Bahaeddin suçlu mevkiine düşmüştür.

Hâkim B. Ramazan Hasan Hüseyine hitaben:

— Şu işin doğrusunu söyle bakalım?

— Bahaeddin bana on lira verdi, bu kâğıdları koydurdu.

— Yoksa, sen Hasandan da on lira aldığın için mi böyle söylüyorsun?

— Hayır!

Sıra Bahaeddine geldi:

— Nasıl iş bu?

— Hepsi yalan, hepsi iftira! Usta hırsız ev sahibini bastırır, derler. Bu da o kabilden.. Bu Hasan Hüseyin küçük bir çocuktur. Yaşı küçük olanların cezası da az olur. Müşteki Hasan, beni mahvetmek için bu çocuğu kandırıyor ve bana suç isnad ettiriyor.

İş çatallaştı. Müşteki Hasan, Bahaeddinin kendisine suç isnad ve tasni ettiğini iddia ederken, şimdi de Bahaeddin bu iddia ve isnada maruz kaldığını ifade etmiştir. O halde bu hâd senin suçlusu kimdir?

Bu meselenin mahiyati şahidlerin celbinden sonra anlaşılacaktır.

Bir yankesicinin marifeti

Kadıncağızın cebinden 5 lirayı aşırırken

Bayan Naciye, şekerci Ali Galibin pastanesinin önünde küçük oğluna şöyle soruyordu:

— Yavrum, hangi şekerden alayım sana?

Küçük çocuk: pastanenin camekânlarında teşhir edilen şeker, çikulâta, pastalara göz gezdiriyor, hepsinden de istiyordu.

Yankecisi Kerim; sessizce bayanın yanına sokuldu.. Gûya o da şekerleri temaşa ediyordu. Fakat sağ eli, bayanın mantosunun cebini karıştırıyordu.

Kerim; bu cepte bulduğu bütün bir beş liralığı aldığı gibi, saat kulesine doğru hızlı adımlarla yürümeğe başladı. Polis Alâeddinin arkasına takıldı. Kerim, parkın içine atladı. Güllerin arasına saklandı:

— Çık oradan?

— Yapma ağabeyciğim, gül kokluyordum!

— Çık diyorum sana?

Kerim çıkarıldı. Üstü yoklandı. Para yok!

— Aşırdığın para nerede?

— Haberim yok!

Bu para Kerim tarafından elçabukluğile gözcüye devredilmişti.

Bu yaman yankesici dün nöbetçi Sulhcezaya gönderildi. Hâkim Naci Erel sordu:

— Hapisaneden yeni çıkmışsın?

— Evet!

— Uslanmadın mı?

— Hayır!

— Bir de hayır, diyorsun. Senin gibileri ne yapmalı?

— Denize atmalı!

— Neden?

— Sabıkalıyız diye iş vermiyorlar da ondan. Açlıktan geberecek değilim ya?

Suçlunun sabıkası nazara alınarak dokuz ay hapsine ve tevkifine karar verilmiştir.

Sağlık bahisleri

Dahilî hastalıklar mütehassısımız Dr. M. Şevki Uğur diyor ki:

(Algömlek) - Kızıl

—4—

Kızıl hastalığı, bilhassa çocuk hastalıklarının en mühlik âfetlerinden biri olduğu için, korunma tedbirlerini büyük bir ihtimam ve şiddetle tatbik etmek icab eder.

Sağlam çocukların, kızıla yakalanmış çocuklar veyahud bunların ailelerile temasına meydan verilmemelidir. Kızıl hastası, mümkün olduğu kadar erkenden ve sıkı bir surette ayrı bulundurulacaktır. Çocuğun baba ve annesi, evde bulunanlar hastalık devam ettiği müddetçe sağlam çocukların bulundukları yerlere gitmiyeceklerdir. Okul, pansiyon vesair yerlere kat'iyyen uğramamalıdırlar..

Kızıla tutulmuş bir hastaya bir kişi bakmalı, o da hariçle ihtilâtta bulunmamalıdır. Eğer dışarıya çıkmak zarureti varsa, ellerini iyice dezenfekte etmeli ve üst elbisesini değiştirmelidir. Hastanın diğer kardeşleri varsa, hasta da vaktinde tecrid edilmiş ise, ancak on dört gün sonra dışarıya çıkabilirler ve mektebe devam etmeleri kabil olur. Hastanın evini ve kullandığı eşyanın hepsini esaslı surette dezenfekte ettirmek, sırayet noktasından pek mühim görülmektedir.

-Bitti-

Nöbetçi eczahaneler

Bu gece

Kemeraltında Şifa, Karantinada B. Eşref, Kemerde Kamer, Alsancakta B. Ahmet Lütfi, Eşrefpaşada Eşrefpaşa eczahaneleri nöbetçidirler.

İki ayaklı bir sansar!

Tam 88 tavuk çalmış!

Hırsız bir türlü ele geçirilemedi

Geçenlerde Birinci, İkinciaziziye mahallesinde bir tavuk hırsızı türemiş bu muhitte bir sansar gibi dolaşarak bir çok fakirlerin, cem'an 88 tavuğunu aşırmıştı.

Yapılan tahkikatta hırsız bulunamamış, fakat tavukların Sineklide bakkal Nasuhun bahçesinde dolaştıkları görülmüştü. Bakkal Nasuh, hırsızlık bir malı bilerek almaktan suçlu olarak Asliyecezaya gönderilmiştir. Dün bu hâdisenin duruşması yapıldı. On beş davacı ve suçlu mahkemede hazır bulundu. Davacılar, çalınan cins tavuklarının adet ve bedellerini söylediler. Bazıları tam, bazıları noksan olarak karakol tarafından tavuklarının iade edildiğini bildirdiler.

Fakat bir kısım davacı da, kendi tavuklarının yerine karakol tarafından kendilerine yabancı tavuklar verilmiş olduğunu işaret ettiler.

O vakit hâkim B. Kemal sordu:

— Size ait olmıyan tavukları ne diye aldınız?

— Zorla verdiler.

— Karakolda tavuk deposu mu var?

— Ne bilelim biz!

— Tuhaf şey..

Suçlu bilâhare şunları söyledi:

— 45-50 kuruştan bu tavukları aldım. Hırsızlık mal olduğunu bilseydim, bunları meydanda gezdirir miydim? Ben namuslu ve tanınmış bir adamım. Böyle şeylere tenezzül etmem!.

Şimdi hırsız aranacak, diğer taraftan şahitler celbedilerek dinlenecektir. Duruşma başka bir günde yapılacaktır.

ERZURUMDA

Eğlenceli kış sporları yarışları yapıldı

Erzurum, 30 (A.A.) — Kış mevsimine girileberi Erzurumda her hafta yapılmakta olan spor günlerinin en müstesnası dün büyük bir heyecanla yapıldı. Dünkü spor hareketlerine 200 sporcu iştirak etti. Erzurumda yapılan kış sporları tenevvü itibarile Türkiyede ilk defa yapılmıştır, denebilir. Erzurumda daha evel kış sporları yapan bölgelere nazaran Erzurumun gösterdiği muvaffakıyet büyük takdirlerle karşılanmıştır. Halkın kış sporlarına karşı gösterdiği rağbet fevkalâdedir. On, on beş bin kişi, soğuğun sıfırın altında yirmiye yakın olmasına rağmen sokaklara dökülmüştü.

Müsabakalara saat 14,30 da vali ve bölge başkanı Haşim [illegible] himayesi altında büyük bir resmi geçitle başlandı. Önde bando gidiyordu. Merasim yeri olan Cumhuriyet caddesinde ordu müfettişi orgeneral Kâzım Orbay, korgeneral Muzaffer Ergüder, general Zihni Toydemir, bir çok mümtaz zevat ve bir çok bayanlar yer almışlardı.

Evvelâ kayakla mukamevet yarışına başlandı. Bu yarışa üç kulüble mektebliler iştirak etmiştir. Yerler buz olduğu için müsabıklar güçlüklerle karşılaşıyorlardı. Birinciliği Erzurum Gücü sporcuları kazandılar.

5000 metrelik kar koşusuna 25 genç iştirak etti. Birinciliği liseliler aldı.

Bundan başka küçükler arasında paten ve yer kızağı müsabakaları yapıldı. Son ve en heyecanlı müsabaka atlılar tarafından çekilen ski müsabakaları oldu. Buna beş müsabık iştirak etti. Neticede dağ kulübü birinciliği kazandı.

Türkiyede ilk defa yapılan bu müsabaka sporu seven Erzurumlular tarafından adım adım takib edildi.

Müsabakalar birincilerine belediye salonunda Orgeneral Kâzım Orbay hediyelerini verdi. Vali Haşim İşcan da kayakçılığın ve sporun ehemmiyeti hakkında gençlerle hasbıhalde bulundu.

Müteakıben Orgeneral Kâzım Orbay kısa bir nutukla kayakçılığın faydalarını anlattı. Gördüğü intizam ve alâkadan dolayı sevincini bildirdi.

Kış sporlarının Erzurumda gördüğü rağbet tahminin çok fevkinde ve çok ümid verici bir safhadadır. Spor bölgesinin spor günü olarak yapacağı cumartesi günlerini halk sabırsızlıkla beklemektedir.

Dünkü spor hareketleri

- Başı 1 inci sahifede -

erdi. Birinci takımlarda Üçok, ikincilerde Alsancak şampiyondur. Üçokun şampiyonluğu, atmış olduğu gol adedinin her maça isabet nisbeti ile tahakkuk etmiştir. Futbol ajanlığının bir suali üzerine, federasyon bu cevabı vermiştir.

***

Seromonile geçen maçtan sonra önümüzdeki Pazar günü şehrimize gelmek üzere davet edilmiş olan Aydın ve Manisa muhtelitlerine karşı oynıyacak A ve B muhtelit takımlarımız arasında bir müsabaka yapılmıştır. İki takım müsavi derecede taksim edilmiş olan oyuncular beyaz ve mor forma giyerek sahaya dizildiler. Oyunlarını bay Esad idare etti. Oyunun ilk dakikalarında mor formalı takım rüzgârı aleyhine aldığı halde daha anlayışlı akınlar yapıyordu. Nitekim 10 uncu dakikada bir gol çıkardı. Bu gole beyaz formalılar 19 uncu dakikada mukabele ettiler. Bu dakikadan sonta her iki takım müsavatı bozmak için çok çalıştılar. Devre 1-1 berabere bitti.

İkinci devrede rüzgârı lehine alan mor takımı ilk dakikalarda beyaz formalılardan gördüğü tazyikten kurtulduktan sonra insicamlı ve anlayışlı olarak yavaş yavaş akmağa başladı ve 9 zuncu dakikada ikinci golünü attı. Bunu 18 inci ve 21 inci dakikalarda biribiri üzerine attığı 3 üncü ve 4 üncü goller takib etti.

Bu gollerden sonra gayrete gelen beyaz formalılar 24 üncü ve 25 inci dakikalarda arka arkaya iki gol çıkardılar. 38inci dakikada lehlerine verilen penaltıyı da kaçırdılar. Bu suretle oyun 4-3 morların lehinde bitti. Şunu ilâve edelim ki, takımlarda Sait, Fuad, Hakkı, Fethi yer almamışlardı. Buna mukabil, Üçokun Ankaradan gelen eski sol açığı Hamdi oynuyordu.

Takımlarımızın aldıkları neticeler

Birinci TAKIMLAR	Oyun	Galip	Seremonile galip	Hükmen galip	Beraber	Mağlûb	Hükmen mağlûb	GOL Attı	Yidi	Puan
Üçok	10	5	—	1	3	1	—	50	20	25
Alsancak	10	4	2	—	3	1	—	35	17	25
Doğanspor	10	6	—	—	2	1	1	31	18	23
Ateşspor	10	5	—	—	1	4	—	35	17	21
Yamanlarspor	10	2	—	—	1	5	2	17	38	13
Demirspor	10	—	—	—	—	9	1	12	70	9
2ci TAKIMLAR										
Alsancak	10	5	3	—	1	1	—	25	13	27
Üçok	10	5	2	—	1	2	—	20	9	25
Ateş	10	4	1	1	3	1	—	18	11	25
Demirspor	10	—	1	1	—	6	2	12	40	12
Yamanlar	10	—	—	1	1	2	6	10	14	7
Doğanspor	10	1	—	—	—	1	8	11	9	4

Prenses Jülyana

Kız doğurdu

Lâhey, 31 (Radyo) — Hollanda veliahdi prenses Jülyana, bu gün bir kız doğurmuştur. Atılan toplarla ilân edilen doğum vak'ası, Hollandanın her tarafında umumî bir sevinç husule getirmiştir. Limanlardaki bütün vapurlar düdük çalmışlar, mektepler, ticaret müesseseleri, borsa, bankalar ve fabrikalar tadili faaliyet ederek şenlik yapmışlardır.

Amsterdam meydanında bu gece muazzam bir fener alayı tertib edilmiştir.

Hükûmet, âdet olduğu veçhile mekteplere altmış bin kilo bisküvit hediye etmiştir.

Amsterdam, 31 (Radyo) — Prenses Julyana bu gün bir kız çocuğu dünyaya getirmiştir. Doğum, 51 pare top atılmak suretile ilân edilmiştir. Şatonun kalelerinden tarihî elbiseler giymiş saray hademeleri tarafından toplar atılınca doğum haberi bir yıldırım süratile bütün memlekete yayılmış, bir anda her taraf bayraklarla donanmıştır.

Prensesin arzusile, bu ay Hollanda topraklarında doğacak çocuklara elbise dağıtılacaktır.

Paris, 31 (Radyo) — Cumhur reisi M. Lebrun, Hollanda Veliahdi Prenses Julyananın doğurması üzerine Hollanda Kraliçesine bir telgraf çekerek tebrikâtta bulunmuştur.

Lâhey, 31 (Radyo) — Sabık Almanya imparatoru Kayzer Vilhelm, doğum münasebetile husule gelen umumî sevince iştirak için oturmakta olduğu şatoyu elektriklerle tenvir etmiş ve Hohenzolern bayrağını çekmiştir.

Panama kanalı genişletilecek

Vaşington, 31 (Radyo) — Amerika Deniz Bakanlığı, (Panama) kanalının biran evel genişletilmesi için teşebbüsata girişmiş ve Panamaya mühendislerden mürekkeb bir heyet göndermiştir.

İtalyan tayyarecileri Arjantine gidiyorlar

Roma, 31 (Radyo) — Riyo Dejaneroya gitmiş olan İtalyan tayyarecilerinin, bu günlerde Boenos-Ayrese gitmeleri takarrür eylemiştir.

Mançuriye çiftçi gönderilecek

Tokyo, 31 (Radyo) — Japon hükûmeti, Mançuriye yüz otuz bin çiftçi göndermeğe karar vermiştir.

NASREDDİN HOCADAN

Ahiret Mektupları

Yazan: Şeyh Küşteri

— 15 —

"Ramazan Softası„ isimli eserin müsveddeleri âhiretten geldi

Mahkeme kapısına vardığımız zaman Nasraddın hocayı yerinde bulamadık. Bir müddet bekledik; canımız sıkıldı. Kolkola girdik, aşağı yukarı gezinirken mahkeme kapısının önünden hayli uzaklaşmışız.

Önümüzdeki tepeyi geçtik, mükemmel bir vadiye indik. Her taraf yemyeşildi. Nurdan nehirler çağlıyarak akıyor, bülbüller her tarafta şakır şakır ötüyordu.

Sağa doğru ilerledik. Dünyadaki çam ağaçlarına benziyen âhiret güllerinden vücude gelmiş bir korunun içinde Zeynel Besime rasgeldik. Sırtını bir ağacın gövdesine dayayarak küçük bir ırmağın başına oturmuştu.

Harıl, harıl bir şeyler yazıyordu.

Yanına sokulduk.

— Üstad; dedim, bütün ömrün yazı yazmakla geçti, hâlâ usanmadın mı ki burada da muttasıl yazıyorsun?

Gülerek cevab verdi:

— Yeryüzünde iken başladığım bir eseri ancak şimdi bitirebildim.

— Okuyabilir miyiz?.

— Hay, hay.. Buyurunuz...

— Fakat şimdi vaktimiz yok. Müsaade buyurursanız müsveddeleri beraber alalım, okuduktan sonra gene size veririz.

Bay Zeynel Besim muvafakat etti. Kendisile bir az daha hoş beşten sonra oradan ayrıldık ve mahkeme kapısına avdet ederek; Nasraddın hocanın dönmesine intizaren; müsveddeleri okumağa başladık,

"Ramazan Softası„ adını taşıyan eseri o kadar enteresan bulduk ki aramızda derhal şu kararı verdik: Müsveddeleri âhiret postası vasıtasile (Anadolu) ya yollamak lâzımdır.

Kâğıtları bir tomar haline soktuktan sonra üstüne (Anadolu) gazetesinin adresini yazdık ve hemen postaneye verdik.

Nasraddın hocadan diğer mektuplar gelinceye kadar bu eseri takip edersiniz..

Ramazan Softası

— 1 —

Şaşkın gözlerile pamuk suratına bakanlar, Allahın nasıl olup ta manda malağı yaratacağına bunu yarattığına cidden hayret ederler. Çipil, şaşı iki göz, yassı, yamuk bir surat, şarkı şimaliden cenubi garbiyi gösterir bir burun, iskorpiti atlayıp kakma olmuş pis dişler, kirli bir sarık ve işte bizim Ramazan Softasının mübarek kellesi..

Süvari muharebesine iştirak ed p te maazallah (yandan çarpma) bir kılıç darbesi yese; boynundan kopan kafası derhal uçmağa başlar, çünkü beş kuruşluk bayram balonu gibi içi bomboştur.

Eğer cenabı kadiri mutlak hazretleri şu fani dünyaya kızıp sekenesini hep bu biçimde ve hep bu kafada yaratsaydı; yaşadık gittiydi. Şu gördüğünüz medenî dağdağalar yerine cami duvarının dibine çömelip şehadet parmağile burun karıştırmak az imrenilecek şeylerden midir? Kimbilir Merih yıldızı sakinleri ne biçim şeylerdir!. Roman yazanlara bakılırsa oranın insanları tırtıl gibi bir şeyler olacak.. Ön iki metre boy, birer metre el, parmakları tam alnın ortasında, gemici dürbünü vari, tek bir göz, iki iğri bacak ve bir kuyruk.

Şu biçimi tahayyül ediyorun da içime ürküntü gelmekle beraber, Allah inandırsın, gene Ramazan Softasından daha münasebetli buluyorum.

— Şu yobaza bakınız:

— Esteizübillâh

la karışık çıkan sesinde bile nefretî makamının bütün nağmeleri var. Fatma anamızın cakşırı misillû kırk bir yerinden yamalı latasına gelince: Lâpçınlarından daha letafetsiz değildir. Çıplak ayaklarına beş vakitte abdest almasına rağmen turp ekseniz muhakkak cevizibevva çıkar. Baş parmaklarının tırnağını nalband sunturacı kesebilirse aşkolsun. Herifçioğlunun tırnağı kaplumbağa sırtı gibi olmuş..

Yürüyüşünde ekreh, müstekreh bir ahenk vardır ki o sallandıkça başımızın dönmemesi mümkün değildir. Hele, dostlar başından ırak, Kuran okuması bir felâkettir ki buna yalnız ve ancak kabre yeni girmiş mevtanın tahammülü vardır. Büyük söylemek günah amma ben ölsem de (Not: Malûm olduğu veçhile bu eser yazılırken bay Zeynel Besim sağdı) bu softa başımda telkin vermeğe kalkışsa alimallah âhirete gitmekten vazgeçer, derhal mezardan fırlardım.

Yüzsüzlüğü yedi iklim, sekiz cihanda maruftur. Davete filân hacet yok. Yoldan geçerken şaşırıp da şöyle göz ucile suratına bakıverdiniz mi; hapı yuttuğunuzun resmidir: Derhal sokulur, sokulur, sokulur ve siz eğer dünyada herkesin bildiği kovmalardan başka yeni sistem bir kovma usulüne vakıf değilseniz Allaha duadan başka kurtuluş çareniz yok demektir.

Muhterem softanın yalnız bir mezyeti vardır: Başında kampana çalsalar bile umurunda olmaz, eşşek gibi uyur ve rüyasında daima kemik görüyor olacak ki mütemadiyen horlar ve hırlar...

Aman uzatmıyalım; yegâne hassası da leş kokusunu derhal almasıdır. Ramazan Softası Erzurumda iken İzmirin Pınarbaşı köyünde birisi ölse derhal teneşirin başına yetişmiş, lifle sabunu behemehal eline geçir-

- Sonu 10 uncu sahifede -

Tefrika No. 74

İnkılâb hatıralarından

Yazan: M. Doğan

Terazinin hainlik kefesinde her şeye aklı eren bir Türkü görmek tahammül edilir hallerden değildi..

Bu tesbit edilmeli idi. Esasen üç ay sonra Millet Meclisi açılacaktı. Hükûmet için en birinci iş meclisin açılışına kadar bu gibi cemiyetlere müsaade edilmiyecekti. Yapılamadı. Meşrutiyet ilânından meclisin açılışına kadar geçen kısa bir zaman içinde de vukuagelen hâdisat ve cereyanlardan İttihad ve Terakki bir ders alacak ona göre hareket edecekti. O da bu işi yapamadı. Mukadderat denilen bir işin önüne geçilememek çaresizliği hükmünü sürmeğe başlamıştı.

Kozmidi efendi patrikhanenin en mühim elemanlarından biri idi. Rum meşrutiyet kulübünün müessisi olan bu adam sözden ziyade fiili severdi. Ahmed Suphi adında bir Türk genci ile birleşti. Halis bir Türk olan Ahmed Suphi Kozmidi tarafından manyatizme edilmişti. Sadayı Millet adında bir de gazeteleri vardı. Her gün çeşid, çeşid zehir kusuyordu. Kendisile anlaşmak için görüşenlerin nasihatleri, sözleri para etmiyordu.

Terazinin hainlik kefesinde her şeye aklı eren bir Türkü görmek tahammül edilir hallerden değildi. Seref sokağındaki binanın muhafazasına memur olan bir arkadaş bir akşamın karanlığında Paşa karakoluna varmazdan evel gelen fırının önünde Ahmed Suphiyi attiği iki kurşunla beklediği âkibete kavuşturmuştu.

İstanbulda bunlar cereyan ederken Selânikte de heyecanlı hareketler oluyordu. İlânı Meşrutiyet edildiği gün cemiyetin yalnız Rumelide değil bütün vatanda teşkilâtı bulunduğunu anlatmak bilhassa pek mütecessis olan Hamide ihsas etmek lâzım geliyordu. Bunun için bütün kazalara ve telgraf mevcud olan merakize kadar meselâ (Bayburd) İttihad ve Terakki cemiyetine diye gelişigüzel çekilen telgraflarla kanunu esasinin ilân edildiği bildirilmişti. Nasıl olsa bu telgraflar bir iki erbabı hamiyet tarafından alınacaktı. Maksada bu kâfi idi.

Ne teşkilâttan ve ne de çarpışmalardan haberdar olan bir çok açık göz vatandaşlar bu telgraflar yüzünden kısa vadelerle yüksek makamlar elde etmiş, bir çokları da mebus oluvermişlerdi. Şimdi buralara adam gönderip teşkilât yapmak icab ediyordu. Kuru bir telgraf çekmekle, Hamidin gözünü boyamakla iş bitmiyordu.

Her tarafa murahhaslar gönderildi. Bittabi bunların hepsi de zabit idi. Bunlardan bazıları kendi memleketlerine gitmişlerdi. Bu bir hata idi. Malûmya mahalle arkadaşlığı, komşu evlâtlığı, aile rekabeti, gıpta ve hased bunlar dedikoduları intaç eder. Hele murahhas gibi, teşkilâtçılık gibi şerefli bir vazife başında bulunmak hiç çekilmez bir hal alır.

Giden arkadaşların bazıları çok iyi bir teşkilât kurmuşlardı. Bazıları memleketin ileri gelenlerine yanaşmamışlar, biz Demokrat adamlarız diye avamdan önlerine geleni doldurmuşlar, bazıları da açtıkları kulübleri âdeta bir memur garnizonuna benzetmişlerdi. Böyle olmakla beraber zamanla ıslah etmiş, iyi ve kötü bir teşkilât vücude getirmişlerdi.

— Sonu var —

MUALLİM SAYFASI

Terbiye sistemimiz bozuktur

Dayak değil, fakat esaslı müeyyide lâzımdır

O. Rahmi Gökçe

Muhterem Yunus Nadinin kalemi ile, Cumhuriyet sütunlarında, yeniden ortaya atılan terbiye sistemimiz meselesi, gerek muhitte, gerekse terbiye ve çocuk ebeveyni arasında derin bir hassasiyet ve geniş bir alâka ile karşılandı. Sık sık karşılaştığımız müessif, kanlı ve çirkin hâdiseler müvacehesinde, "Bu bir kervandır yürüyor ve böyle başlamış, böyle bitecek„ şeklinde sudan bir cevab ve korkunç bir yurdum duymazlık gösterilmiyerek hâdisenin sebep ve illetlerini araştırmak lâzımdır. İlmin ve pedagojinin icabı, olsa olsa budur.

Muallim ve talebe münasebetini tanzim eden hür inzibat sisteminin tecrübesinden şu neticeler alınmıştır:

1 — Muallim, otoritesini kaybetmiştir. Muallimin izzetinefsi ve haysiyeti bir hayli incinmiştir.

2 — Çocuklara ferdî ve içtimaî terbiye ve zaruretlere uymak namına hiç bir şey verememiştir.

3 — Lâübaliliğin, taşkınlığın mecrasını açmış ve bu vaziyet tedris üzerinde de müessir olmuştur. Gayet tabiidir ki, maddî ve manevî müeyyidelerin yokluğu karşısında kalan çocuk, hem haylaz, hem mütecaviz, hem lâkayd, hem kimseyi dinlemez, saymaz olur.

İlâveten işaret edelim ki, muallimin çekindiği talebeden, cemiyet ve ebeveyn bile zaman zaman bizar olmuş ve olmaktadır.. Bunları itiraf ederek terbiye sistemimizin yeniden tetkikini, terbiye ve tedrisin, muallim ve yeni neslin kurtarılmasını istemek, hiç bir zaman kültür inkılâbımız namına bir gerilik değildir, bilâkis vakıaların zarurî ve tabiî bir neticesidir. Terbiyeye taallûk eden ilmî mevzuları, kendi ölçüleri ve kaideleri ile tetkik etmek gerektir.. Hâdiselere umumî bir şekil vererek ona göre hükümler yürütmek hatalı olur. Nesil davaları ve o nesle aid işler, bir cemiyetin en hayatî meselelerini teşkil ederler.. Hakikati gizlemek veya reddetmekle kazanılacak tek şey yoktur, kaybedilecek şey ise, tasavvurun fevkinde büyüktür.

Bizce, dayak sistemi, yani şu cedvel, tokat, falaka şekli ne kadar yerinde değilse, bu günkü sistem de o kadar gayri müessir ve kifayetsizdir. Terbiye ilmi, çocuk piskolojisi, muhit, veraset, aile, görenek gibi müessir anasıra bilhassa istinad ve bir çok faidelerini, bunlar üzerine vaz eder. Binaenaleyh, herhangi bir terbiye sistemini kabul ederken, bu bünyenin heyeti umumiyesini ve çocuğun nasıl bir terbiye ile, nasıl bir muhitten ve ne gibi görenekler, itiyadlar ve temayüllerle geldiğini, kendi yuvasında nasıl bir terbiye şartı içinde bulunduğunu da gözden geçirmek lâzımdır.

Terbiyede, çocuk ruhiyatını esas tutarak ona karşı şefkati, samimî ve nazik olmağı birinci plâna alabiliriz amma, bu şefkat, bu samimiyet ve nezaket, yalnız dershanede ve mekteb avlısında kalır ve çocuk yaşadığı, büyüdüğü muhit ve yuvadan başka bir gıda ve aşı alırsa, emniyetle söyliyebiliriz ki, derhal bir gayri tabiîlik, bir hazımsızlık ve onları takiben de sıra ile lâübali ve teklifsiz olmak, kimseyi mühimsemeyib saymamak, yavaş yavaş Muallime, büyüklere ve cemiyetin terbiye nizamlarına hürmet etmemek, kendinde ahlâkî ve terbiyevî bir bağ görmemek, daha sonra tecavüze cüret etmek gibi tezahürler başlar. Bunlar, psikolojikman olagan ve olacak şeylerdir.

Normal ve ideal ana ve babalarla bunlardan müteşekkil yüksek ayarda bir cemiyet terbiyesi kurulunciya kadar, mekteplerdeki terbiye sistemimizi, dayaksız, fakat müessir, nafiz mueyyidelerle takviyeye mecburuz. Dayak, muhakkak ki, iptidaî ve basit bir ıslah ve terbiye vasıtasıdır. Biz onun, yüksek bazı sosyetelerde hâlâ tatbik edildiğini de bir tarafa atarak diyeceğiz ki, çocuklara verilen cezalar şiddetlendirilmeli, muatlimin ve mektep idarelerinin salâhiyeti arttırılmalıdır. Her toprakta, istenilen bir çiçeğin yetiştirilip açmasını istemek, hiç şühhesiz, boşuna ümit harcamak olur.

İzinsiz, tevkif, alenî ihtar gibi hem maddî, hem de manevî münebbih ve izzetinefis üzerinde müessir vasıtalara pek âlâ başvurabiliriz.

Karşısındaki muallimin, hiç denecek derecede salâhiyetsiz

— *Sonn 10 uncu sahifede* —

Okuma ve öğretmen

Vedide Karadayı

Çocukluğumuzdan kalma uzak yakın hatıralarla ilkokuldaki hayatımızın en mesud saatleri yanında öğleden sonraları, yemeğin vermiş olduğu rehavetle küçülen gözlerimiz, bulanan kafamız sıklaşan soluğumuzla monoton sesile kıraat kitabından bir parçayı beşinci veya altıncı defa okuyan arkadaşımızın sıkıcı sesi tatsız âyinlerin yanında büyük bir yer alır. Fakat dikkatimizi ve irademizi kuvvetlendirmekle mükellef olan öğretmen - muhakkak eli vicdanında vazifesini yapmaktan bir haz duyarak - bütün otoritesile başınızda gürler:

— Arkadaşın nerede kaldı? Gene takip etmiyordun! Değil mi?

Bu noktai nazarla yetiştirilen çocuklardan birisinin Kplingin puncu gibi "Artık okumak öğrendim. Bitti. Şimdiden sonra okumak falan yok„ demesi gibi mezun olduğu gün kitablarını yakacağını ve bir daha eline almıyacağını söyliyen bir gence rastladım. Bu hakikati itiraf eden cesur bir gençti. Fakat bunu itiraf etmeksizin mütemadiyen yapmakta olan büyük bir ekseriyet yok mudur? Okuma yazma bilen fakat eline kitap almıyanlar -ki bunlar münevver dediğimiz sınıfı bile ihata etmektedir. Bu acı hakikatin bir delili değil de nedir? Günden güne artan bol resimli hemen hemen yazısız denilebilecek mecmua ve gazetelerin hikmeti vücudü nedir?

Modern pisikoloji okulda verilecek bilgiden ziyade onun uyandıracağı affect ve tesirli cihete daha ziyade önem vermektedir. Menfî bir noktai nazarın bütün ilerilemeğe mani olduğunu, bütün goncaları dalında kuruttuğunu görmek için etrafımıza bir kere bakmak kâfi gelir. Genç öğretmen çocuğa nasıl okunacağını değil, okumağı öğretmelidir. Okumanın mihanikî bir vetire olmayıb çokendi müşahede ve görüşü ile heyecanlı münakaşada söz alır. Birisi bir buzağının uzun ve pütürlü dilile elini nasıl yaladığını, diğeri on dört yumurtalı bir folluk gördüğünü ilh.. anlatır.

Bir çocuk gördüğü bir kuzu resminden ve hikâyesinden bahseder. Sualler sorulmağa başlar. "Resim nerede?„ , "Hikâye nasıl?„ , "Bu hikâyeyi sınıfta okuyalım.„ "Çiftlik kitabı yapalım.„ "Gördüklerimizin resimlerini yapalım, şiirler yazalım.„

Öğretmen namzedi bu sınıftan çıktığı zaman okumanın bu çocukların hayatında mühim rol oynıyan manidar bir şey olduğunu hissetmiştir. Misal olarak bir de üçüncü sınıfı alalım. Sınıfın tayyare hangarını ziyaretten döndüğünü farzedelim. Nakil vasıtaları hakkında daha fazla bilgi edinmek için okul kütüpanesindeki mecmua ve kitapları karıştırdıklarını, kendi kendilerine bir tayyare yapmağa karar verdiklerini görüyoruz. Üçüncü sınıf çocuklarının serbestçe okumakta çektikleri müşkülâtı gören öğretmen tahtayı ve karton temrinlerini kullanarak çocuklara yardım eder. Burada okumak gaye değil, vasıtadır. Öğretmen namzedi de yavaş yavaş bu faal hayatta faal bir rol almağa başlar.

Ansiklopedilerde, mecmua ve kitaplarda çocukları ilgilendiren yazılara rastladıkça sınıfa getirir. Fakat bu tarzda ilerlerken bir sürü sualler meydana çıkmağa başlar: "Kelime bilmyen, tekrarlıyan, kelime kelime okuyan, dudaklarile mırıldanarak okuyan çocuklara ne yapmalı?„ Bu ve bunlara benzer sayısız sualler münakaşa mevzuu olur.

Bu suretle okumanın çocuk için lüzumlu bir vasıta olduğunu öğreni .. Çok kısa olan meslekî hayatında değil yalnız okumanın bütün diğer derslerin her hangi bir gayeye varmak için sadece vasıta olduklarını görerek hali işbaa gelir ve kendi cuk için tatmin edici bilgiler, tecrübeler ve heyecanlarla dolu olduğunu öğretmen çocuğa duyurmalı ve bu zevki tattırmalıdır.

Binaenaleyh genç öğretmenler meslekî hayatlarının ilk adımında bu noktai nazarı unutmamalıdırlar. (Salâhiyetimin hududunu aşmamak için öğretmenden ziyade öğretmen namzedinden bahsedeceğim.) Tatbikat saatlerinde nümune dersleri değil, normal okul hayatının günlük maktanı gören öğretmen namzedinin gözleri önünde, öğretmeninin, arkadaşlarının ve çocukların yardımile yeni bir ufuk açılır. Meseleler ortaya atan, halleden, arkadaşlarının biribirile zıd olan fikirlerine intibak etmesini öğrenen, ayni gayeye birlikte yürüyen bir küçükler dünyasile karşılaşır.

Yavaş yavaş, gurubun alâkasının merkezi ne ise onun vaktile ilimlerin adiyle ayırdığımız ve ilkokulda okuttuğumuz derslerin hepsini içine çektiğini görürüz. Bu dersler arasında hiç şüphe yok en hayatisi de okumadır. Meselâ bir ikinci sınıf, arkadaşlarından birisinin çiftliğine gitmiştir. Dönüşte herkes sınıfile baş başa kalarak bu tatlı, heyecanlı, canlı hayatı yaşamak için kuvvetli arzular duymağa başlar. Bu zaman zarfında okul hayatını herkesi tatmin edici bir ünite halinde toplamağı ve okulu hayatın bir maktaı haline koymağı tasarlar; kısacası ders öğretmek için değil, çocuk için öğretmen olmanın yolunu tutmuş olur.

Dişlerimizi koruyalım

Aşağıdaki resimler ya öğretmen tarafından tabloya veya çocuklar tarafından çizilerek her sınıfta sırasını getirerek dişin nasıl çürüdüğü anlatılabilir.

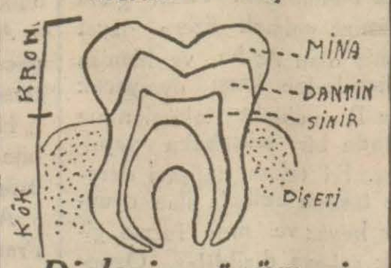

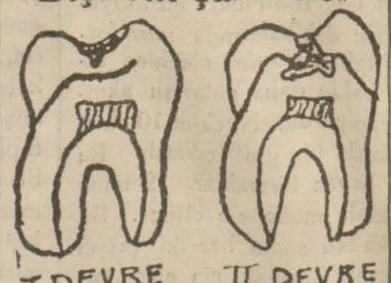

Küçük bir çürük

Minenin altına geçiyor

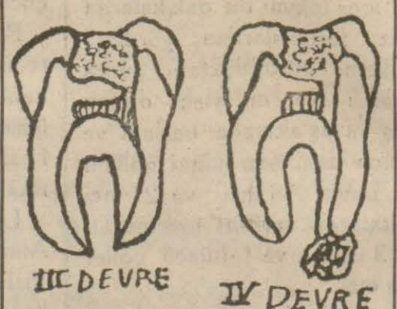

Sinir meydana çıkıyor

Kökün ucunda apse oluyor

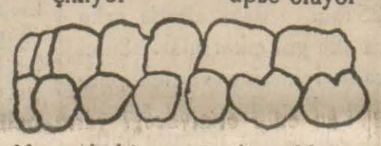

Normal bir seri diş. Alt ve üst çeneler tam bir şekilde intibak ederek lokmayı çiğnemeğe hazırdır.

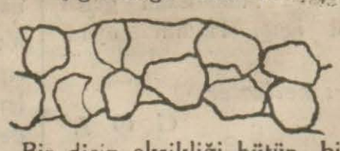

Bir dişin eksikliği bütün bir çeneye ne yapabilir... Diğer dişler yerinden oynar, alt ve üst çeneler intibak etmez. Lokmayı çiğnemek çok güçleşir. Dişlerin arasına yiyecek kaçar, ve çürütür.

Dişlerin en çok fırçalanacak yerleri:

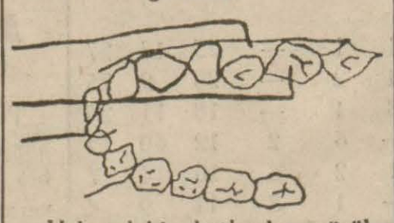

Yukarıdaki hatlarda görüldüğü veçhile, en çok, diş aralarını, iç kısmı, çukurları ve diş etlerini fırçalamak lâzımdır.

Elmanın çürüğü gibi dişin de çürüğü birinden ötekine geçer.

öğrenciler derslerine nasıl çalışmalı?

A. Kemal Karayı

Bir öğrenci için derslerine bir usul dairesinde çalışmak ve bunu bir itiyad şekline sokmak kolay bir iştir zannedilmemelidir. Öğrenmek ve mütalea etmekten maksad, yalnız bir çok hakikat ve hâdisatı bilmek değildir. Ayni zamanda bunları zihinde sıhhatle tutmak ve daha mühim olarak da bunları fikrî bir nizam ve intizam dahilinde icab edince yerinde ifade edebilmek kabiliyetini kazanmaktır ki, ancak bu sayede bir takım hüner ve marifet, san'at ve teknik işlerini ehliyetle elde etmek kabildir. İyi bir hekim, iyi bir mühendis, iyi bir avukat ancak bir sistem altında çalışabilen kimsedir. Bilhassa bu işler muntazam çalışmağa, hazm ederek okumağa ve okuduklarını tatbik sahasına koyabilmeğe mutavakkıftır. Her iş de böyle?. Fakat burada misal olarak yalnız bir kaç mesleği aldık. Bu münasebetle öğrencilere psikoloji bakımından derslerine ne suretle çalışmaları lâzım geldiğini sırasile aşağıda gösterelim. Ümid ederiz ki; her öğrenci bu noktaları göz önünde tutarak bunlardan istifade edebilsin. Evvelâ okullarda öğrencilerin muvaffak olamamalarının sebeplerini sayalım. Bazan bu sebeplerden birinin, bazan da hepsinin olması bir kimseyi muvaffakıyetsizliğe sürükler:

1 — Çalışmak için uzvî kudret ve zihnî kabiliyet ve istidadın olmayışı.

2 — Takib edilen dersler hakkında iyi bir temelin veya evelce iktisab edilmesi lâzım olan bir bilginin mevcud olmayışı.

3 — Dersleri okuma ve öğrenme hususunda sâyü gayret sarfından her suretle imtina etmek.

4 — Ders nasıl öğrenilir ve mütalea tekniğini bilmemek.

5 — Ders çalışacağı zaman öğrencinin kendisinde veya etrafında iz'aç edici şerait ve ahvalin mevcud oluşu.

Bu sahîfelerden maksat, mütalea tekniğini kavrama hususunda öğrencilere elden geldiği kadar yardım etmektir. Bununla beraber tavsiye edilen usullere ilâveten, her öğrenci kendi bünye ve şahsiyetile mütenasip bazı usuller de bulmalıdır. Bizim burada göstereceğimiz umumî hat ve esaslardan ibarettir. Her ferde göre hususî usuller tavsiye etmek için her ferdi ayrı ayrı tetkik etmek icab eder ki, buna ne zaman, ne de zemin müsaittir.

Her öğrenci şunu hatırlamalıdır ki, bir insan hakikî bilgiye ancak tecrübe sayesinde sahip olur. Yani meseleler üzerinde hiç düşünmeden ve bunları tatbik sahasına hiç çıkarmadan yalnız kuru ve çıplak kelimeler veya metin, bilgi için kâfi değildir. Her kelime bir manayı ihtiva etmelidir ve her manada tecrübî kıymeti haiz olmalıdır. Daha doğrusu her şey bittecrübe duyulmuş, görülmüş ve bizzat yapılmış ve nihayet kendine mal edilmiş olmalıdır. Diğer unutulmıyacak bir nokta da bu tecrüberile biribirile irtibat ettirmelidir ve bunlardan birer sistem kurabilmelidir. Bu suretle her öğrenci okuyacağı dersleri ve "etude„ edeceği meseleleri o şekilde tertib etmeği evelce öğrenmiş olduğu bilgilerle, yeniden iktisab edeceği bilgiler arasındaki münasebeti bütün vuzuh ve katiyetle görebilsin ve kavrıyabilsin. Generalizatiyonlar ekseriya kanun ve tarif suretinde ifade edilirler. Her kanun ve prensip de bir takım muayyen hakikatlere ve tecrübelere istinad eder. Bu sebepten öğrencinin her kanun ve prensibin istimzac edildiği bazı muayyen hak katleri ve tecrübeleri bilmesi ve her mevzuun kendine has terimleri öğrenmeleri ve fikirlerini ilâve ederken bunları yerli yerinde kullanabilmesi lâzımdır. Halk lisanile fennî ifade arasındaki fark sonuncunun daha muayyen, kat'î ve vazih oluşudur.

Okullardaki muvaffakıyet öğrencilerin kabiliyet ve mevzuları sür'at ve sıhhatle yapmalarile ölçülür. Bu da nihayet öğrenebilme meselesidir ki, evelce öğrenilmiş şeyleri yenilerile birleştirebilme ve kaynaştırabilme keyfiyetidir. İşte bu irtibat işine psikoloji dilinde (etude-mütalea) denir. Bu öyle zihnî bir ameliyedir ki, hem sistematiktir, hem de bir maksadı ihtiva eder (Etude) de gösterilen gayret, sürat ve sıhhati ihtiva ediyorsa muvaffakıyeti, yani kudret ve kabiliyetin fazlalaşmasını intaç eder ve aksi takdirde muvaffakıyetsizliğe ve geri kalmağa sebep olur.

Hiç çalışmadan öğrenmek kabil olmadığı gibi, alâka olmayınca da hiç bir gayretten meyva ve netice beklenemez. Dersi öğrenme hususunda gösterilen alâka hareketi doğurur, bu hareket de bilgi arasında bağları kurar. Her öğrenilen yeni şeyle eskileri arasında bir irtibata mutlaka lüzum vardır. Tesis edilen bu bağların faydalı olabilmeleri için de bir düşünce sistemi vücude getirmek şarttır. Bir mevzuu iyice öğrenmek için onu bir iki defa mütalea kâfi değildir. Mevzu iyice anlaşılınca ve hazmedilinciye kadar tekrar edilmelidir. Bunun için de evvelâ aklımızda vazifeye karşı bir sevgi ve alâkanın uyanması ve muntazam mütalea itiyatlarının edinilmesi lâzımdır. Sonra da mevzua aid bütün kelime ve terimleri iyi bilmelidir. Bunlara aşina olmadan yapılan "etude„ den hiç bir mana ve fayda hasıl olmaz. Okullarda ekseriya öğrenciler kelime ve "terim„ leri öğreninciye kadar zorluk çekerler ve ancak kelime ve "terim„ lere iyice hâkim olduktan sonra hakikî mana meydana çıkar ve bundan sonra da

— *Sonu 10 uncu sahifede* —

Öğretmenler birliği

Devletin öğretmene vermiş olduğu haklar ve fırsatlar öğretmenler birliği gibi bir teşekkülün tamamile lüzumsez olduğunu ispat atmez.. Birlik her zaman için öğretmene bir destek olabilir. İzmir vilâyetinde pek küçük bir zümrenin malı olan birliği kuvvetlendirmek istiyen genç, enerjik öğretmenler, yaklaşan intihabda faal bir rol alabilmeleri için derhal aza kaydolmalıdırlar.

Gazi okulunda öğretmen Cahid Baha Parsa müracaat olunarak kayıd numarası alınabilir.

KADİM TARİHE MÜSTENİD TEFRİKA

Süleyman Peygamberin Aşkı

3

Yazan: A. Kuprin — Çeviren: Âdam Hasib Adamoğlu

Süleyman Peygamber, genç kızdan hakikî hüviyetini saklamak istedi. Fakat...

Genç kız ürkek bir ceylân gibi geri çekildi ve Süleyman peygambere:

— Benimle eğleniyorsun.Bak, yüzüm ne kadar karadır! Dedi.

Ve olgun ve dolgun kolunu yukarı kaldırdı, saçlarını elile geri itti ve Süleyman peygambere ne kadar esmer olduğunu isbat etmek istedi.

Genç kızın bu hareketi, Süleyman peygamberin kendisine olan meclûbiyetini arttırmaktan başka bir şeye yaramadı; Süleyman peygamber, genç ve esmer dilberin yüzünün güzelliğini ve yarı çıplak kolunun tenasübünü daha kat'î şekilde gördü ve anladı!

Genç kız, sitemkâr bir eda ile:

— Kardeşlerim bana darıldılar; bana kızdılar; beni bahçeye nezarete mecbur ettiler. Bak, bu güneş altında rengim ve tenim ne kadar karardı! Diye bir de mazeret ilâve ettil

— Güneş sana kötülük etmedi, dilber kız. Güneş teninin, yüzünün rengini çok güzel bir hale koydu. Senin gibi bütün kadınlardan güzel olan bir kıza, güneş ancak bir derece güzellik daha verebilir. Küçük bir tebessümün bana yüzünde güller açılıyor gibi bir his verdi. Ayni tebessümün bana bir dizi inciyi andıran beyaz ve güzel dişlerini gösterdi. Dudakların can yakıcı, kızıl alevlidirler. Bilsen, sen ne kadar güzelsin, bilsen! Gerdanın da Davudun kulesi gibi beyaz ve düzdür!

— Davudun kulesi gibi mi?

— Evet!. Davudun kulesinin duvarlarında binlerce kahramanın kalkanları asılıdır. Ben de kalp kalkanımı senin gerdanına asmak için buralara geldim.

— Sözlerin ne kadar tatlı.. Rica ederim tatlı, tatlı sözlerine devam etl..

— Bana hitap için döndüğün zaman rüzgâr bana en büyük lütuflardan birisini yaptı; ince ve ipek elbiselerin vücudüne öyle ve o kadar yapıştı ki, ben seni çıplak seyrediyor gibi oldum ve vücudünün ne kadar güzel, bütün güzel vücudlerden daha güzel olduğunu da bu münasebetle anladım. Göğsün..

Genç kız, tâ kulaklarına kadar kızaran yüzünü iki elile saklamağa çalıştı. Süleyman Peygamber, genç kızın duyduğu utanma hislerini fark etmiyormuş gibi sözüne devam etti:

— .... En mahir bir heykeltraşın elinden çıkmış ve... Bütün güzel göğüslerin en güzeli, en el değmemiş idir. Güzel kız.. Ellerini yüzünden çek, beni bu güzel yüzü seyretmekten mahrum etme! Dedi.

Genç kız, ihtiyarsız bir hareketle ellerini yüzünden çekti. Ve ayni zamanda, azimkâr bir hareketle, Süleyman Peygamberin tâ gözlerinin içine kadar baktı ve:

— Şu halde.. Bana söyle, sen kimsin? Ben bu yaşıma gelinceye kadar sana benziyen bir erkek görmedim! Dedi.

— Ben mi?. Bir çobanım şu dağların üzerinde, şu dağların altındaki yeşil ve geniş ovalarda sürülerim var, onları güderim! Benim sürüleri sürdüğüm o yeşil yerlere beni görmek için gelmiyecek misin?

— Bütün bu sözlerine inandığımı mı sanıyorsun? Hayır, bin defa hayır. Senin yüzünde sert rüzgârların, yakıcı güneşlerin esmerlikleri ve izleri yoktur. Ellerin pamuk gibi yumuşak! Omuzlarındaki düğmelerin kıymetine paha biçilemez. Kardeşlerim, sarayda mürebbi olan Adorina ve her sene ziyaret ederler; sen de oradan, o uzak yerlerdensin! Sen oradan geldin. Hem... Ben seni büyük bayramlardan birisinde gördüm sanıyorum. Arkandan koştuğumu bile hatırlıyorum...

— Güzel ve zeki kız.. Senden hiç bir şey saklamak mümkün değildir. Evet, ben saraya mensubum; sarayın aşçıbaşısıyım! Sen beni o gün her halde Aminodavın tahtı revanında gördün! Güzel kız.. Sormak ayıb olmasın, amma sen neden böyle benden uzak duruyorsun? Bir az bana yaklaş, şöyle yanıma otur. Senin adın nedir?.

— Sulamit!

— Neden kardeşlerin sana kızdılar, niçin seninle dargındırlar?

-Arkası var-

Borsa

31-1-938

Üzüm satışları

Ç.	Alıcı	K.	S.	K.	S.
210	F. Solari	13		15	
117	M.J.Taranto	12	75	13	75
101	İnhisarlar id.	5	50	12	50
61	Y. İ. Taiât	13	25	13	50
31	Ş. Rıza Ha.	13	25	14	50
6	D. Arditi	14	75	14	75

526 Yekûn
217589,5 Eski yekûn
218115,5 Umum yekûn

Piyasa fiatleri

31-1-938 çekirdeksiz üzüm orta fiatleri:

No.	7	12	75
„	8	13	25
„	9	13	75
„	10	14	75
„	11	17	00

Piyasa gevşek

Zahire satışları

Ç.	Cinsi	K.	S.	K.	S.
128	Buğday			6	
180	Arpa			4	125
691	kentPalamut	250		525	
354	B. Pamuk	28		41	50

İngiltere ve Amerika

Uzak Şark hâdiselerini beraber takibediyor

Londra, 31 (Radyo)— (Deyli Telgraf) gazetesine göre, İngiliz deniz Lordluğu, Amerika deniz Bakanlığile Uzak Şark hâdiseleri hakkında temas halinde bulunmaktadır.

Yetmiş bin amele

Grev ilân edecek mi?

Paris 31 (Radyo) — Şimalî Fransadaki meden amelesinden yetmiş bin kişinin umumî grev ilân edip etmiyeceği yarın belli olacaktır.

Habeşistan valisi teftişlere başladı

Adis-Ababa, 31 (Radyo) — Habeşistan valisi dük Di Aosti, Habeşistan duhilinde teftişlere başlamıştır.

Hayvan hırsızları

Manisanın Seyitli köyünden yedi kişiye aid 15 öküz çalınmıştır. Menemen zabıtası, öküzlerin Manisa dahilinde Hacıömerli köyünden Ali Rıza ve Ahmedle Menemenin Çoraklar köyünden deli Hasan oğulları tarafınean çalınarak İzmir mezbahasına getirilerek satıldığını ve hayvanların kesildiğini tesbit etmiştir. Ali Rıza ile Ahmed, köylerinde jandarmalar tarafından yakalanmışsa da Çoraklar köyünden deli Hasan oğullarının kaçtıkları anlaşılmıştır.

İnanılmıyacak bir hâdise:

Güzel bir kadın beş hayaletle yemek yiyor

Bu kadın bir deli değildir. Altı dilber yıldızın rendevusuna sadakatle iştirak etmiştir

Eski yıldız, hayaletlerle yemek yediği masada

Nevyorkun gece gazino ve lokantalarından birisinde güzel bir kadını beş hayaletle bir arada akşam yemeği yer ve şampanya içerken gördüm.

Bu cümle ile bir peri masalı yazmağa başladığımı zannetmemek lâzımdır; yazdıklarım. Gözlerimle gördüğüm hakikî bir hadisenin söylece yapılmış bir röportajı demektir.

Evet, bu güzel kadın hakikaten beş fantomla, her biri cidden feci şartlar altında ölmüş beş genç kadının hayaletlerile, bu çok kalabalık, çok ışıklı lüks lokantada gece yemeği yimiştir. Ben kendisini gördüm, görüştüğünü kulaklarımla duydum, kadeh tokuşturduğuna da şahit oldum!

Bu kadın... Bir deli değildi!

Bu kadın 2 Haziran 1916 da, Fiegfield Folliesin altı şuh ve dilber yıldızı arasında kararlaştırılmış bir randevusuna sadık bir kadından başka bir şey değildi!

Beş tabak hazır, fakat sandalya boş!.

Yirmi sene evelin bu gecesi, facia muharrirlerinden ve tiyatro müdiresi Katerin Lambert, gayet mükellef bir süvare elbisesi giymiş olduğu halde Nevyorkun kırk dokuzuncu caddesile Bruatuayın köşesini teşkil eden (Paradi Resturan) a girdi. Evelden haber vereyim ki burası, hayaletlerin, esrarlı gölgelerin bulunabileceği karanlık ve tam sükûn içinde bir yer değildir. Bazı akşamlar olur ki, binden fazla müşteri burada, küçük masalar etrafında, çok mükemmel ve gürültülü ahenkler, varyete numaraları arasında yerler, içerler ve eğlenirler. Şampanyanın verdiği tesir ile dansa başlıyan bu müşterilerin, saat ilerledikçe çılgınlıkları her türlü hadlerin üstüne çıkar. Müessesenin yüzlerce kirli [bar ve gazino sahneleri kızı] vardır.

Katerin Lambert, içeri girdikten sonra, müessesenin nisbeten az kalabalık ve bir pencere yanına düşen bir yerine oturdu. Bu pencereden Bruaduayın gürültülü manzarası mükemmel surette görünüyordu.

Metrdotel Jak — Haber verelim, Prensin Amerikada, bilhassa Nevyorkta bütün otel başgarsonlarına Jak derler. Katerin Lambertin önünde durdu ve boyun kırdı. Bayan Katerin Robert, göze çarpan bir durgunlukla:

— Metr d'otel, altı tabak, altı sandalya ve altı şampanya bardağ! emrini verdi.

Jak, bu san'at erbabına has çeviklik ve incelikle ve emre göre, bir çok şeylerle döndü.

Bayan Lambert hep ayni tavırla Jaka:

— Şampanyaları bardaklara boşaltınız. Dedi.

Jak, bir şampanya şişesini patlattı ve yalnız bir kadehi, bayan Katerin Lambertin kadehini doldurdu. Fakat bayan Katerin Lambert:

Nevyorktan bir görünüş

— Kadehlerin altısını da doldurunuz!

Diye mırıldandı.

Bu kadın sarhoş da değildi! Fakat Jak vaziyetinden şüphelenmekte haklıydı; müşterisine hayretle baktı; evet, davetliler gelmeden evel kadehlerine şampanya doldurmak âdet hilâfıydı! Buna rağmen beş boş sandalya arasına yerleşmiş olan ziyafet sahibi, Jakın bu hayretine zerrece ehemmiyet vermedi.

Aradan bir saat geçti. Revü, güzel ve mevzun vücutlü kızların numaralarile, olgun ve dolgun bacaklarını havaya kaldırmalarile ve daha binbir seksapelitelerle devam ediyordu. Paradi resturanın içeriden gürültülerine dışarıdan da Bruadvayın binbir gürültüsü rekabet ediyordu. Bütün bu gürültüler, bütün bu baş döndürücü hayat, insanlara sanki:

— Çabuk, mümkün olduğu kadar çabuk geliniz.. Geçen, geçmekte olan bu hayatın zevkini sürmek için vakit kaybetmeyiniz! Geliniz.. Hiç durmadan geliniz!. Burada eğlence, burada zevk, burada aşk, burada her şey.. Her şey ve... "Unutma, vardır!

Diyorlardı.

— Sonu 10 uncu sahifede —

SİNSKO

Dilimize çeviren: *Şükrü Kaya* — Yazan: *Hanri Bero*

37

adam kendisini başkalarının kalbini anlamakta güçlük çekmez zanneder. Evvelâ sizi de kendi ölçüsüyle ölçerek benim size metresiniz olmadan otellerde altı ay benimle başbaşa yaşamanıza bir türlü akıl erdiremedi. Böyle bir ihtimal onun hatırından bile geçmiyordu. Omuzlarını silkerek odayı bir baştan bir başa dolaşıyordu ve muttasıl söylüyordu. Nihayet aynanın önünde durdu kravatını düzeltti. Bana döndü. Homurdanarak:

— İnanılmaz şey, fakat farzımuhal olarak bu hakikat ise çok garib bir şey dedi. Sonra gülmeğe başladı. Epeyce güldü. Yanıma sokuldu. Biribirimizin gözlerinin içine bakıştık:

— İnanayım mı?

Dedi.

— İster inan ister inanma.

Dedim. Gururunu, kıskançlığını yendi ve sözüme inandı. Kendi kendine "çok tuhaf„ diye mırıldandı. Sonra her zamanki tavrını takındı göğsünü kabarttı. Galibiyetinden emin bir vaziyet aldı yanıma yaklaşarak kollarını açtı. Gülmek sırası bana gelmişti. Maşaallah dedim hiç sıkılmıyorsunuz. Sizi aldatmamışım ya size bu kadar kâfi geliyor. Gûya arada bir şey geçmemiş, hiç bir şey olmamış gibi davranıyorsunuz vallahi hiç değişmemişsiniz.

— Hiç!

Dedi. Artık o zaman başladı:

—Ben değiştim dedim. Simdi şapkanızı, bavulunuzu, pardesünüzü alın ve gidin.. Bitti. Ben sizin ne mal olduğunuzu biliyorum bildiğimi bildiğim içindir ki sizden altı ay ayrı yaşadım. Ve şimdi de tamamile iyi oldum. İsterseniz boşanalım isterseniz boşanmayalım bence her ikisi de müsavi. Zaten serbest kalıp ta ne yapacağım? Fakat sizinle gelib tekrar birleşmeğe gelince asla!..

Gözlerini indirdi bir saniye kadar olduğu yerde kaldı. Sonra bana sert sert baktı; dudakları titriyordu; üzerime saldıracak sandım, bereket versin ben öyle gözü yıldırılacak kadınlardan değilim: Kollarımı arkama kavuşturdum ve gülmeğe başladım. Önüme dikilmişti.

O zamana kadar kıpkırmızı olan yüzü birdenbire sarardı dudaklarının titrediğini görüyordum.

İçime korku girdi amma kendimi tuttum, bir müddet sonra odada gezinmeğe başladı; ve ikide birde alnını siliyor, haşin bir tavırla mendilini caketinin cebine tıkıştırıyordu. Durdu:

— Rica ederim artık bu kadarı kâfi, her şeyden sarfınazar edeceğim, her şeyi unutacağım haydi beraber Parise gidelim.

Dedi. Başımla işaret ettim: Hayır!

O zaman inanılmaz bir hal oldu. Sarsıldı bir yığın gibi iskemlenin üzerine yıkıldı. Yüzünü ellerinin içine alarak ağlamağa başladı, bir çocuk gibi, hayır hayır bir erkek gibi ağlıyordu. Tabiî ben de taş yürekli değilim, değilim amma bu gözyaşları ancak bir abtalı kandırabilirdi. Ne kadar hüsnü niyetle düşünülürse düşünülsün bu adamın şu gözyaşları hevesi yerine getirilmiyen hırçın bir çocuğun ağlamasından başka bir şey değildi. Belki ondan da aşağı bir şey.

Söz aramızda; bu gözyaşları kandırılarak bekâr evlerine atılan safdil evli kadınların veyahud çok yapmacık kaldırım dilberlerinin derhal mukavemetlerini kıran ve bu kırattaki adamların kirpiklerinin etrafında daima hazır bulunan gözyaşları kabilinden idi. Ne kadar haklı imişim, ağlamanında fayda etmiyeceğini anlayınca burnunu çekti, gözyaşlarını durdurdu, bastonunu aldı hiç bir şey olmamış gibi kapıya doğru yürüdü. Maamafih tam çıkacağı sırada döndü ve yapma bir nezaketle elimi tuttu:

— Artık sizden yarın saat dokuzda gidecek trende bulunmanızdan başka bir şey rica etmiyeceğim. Ben oradayım.

Dedi ve teşekkür etti.

Gittim, beni bekliyormuş yeni traş olmuş, pudralanmış çehresi rahat ve sakindi; gayet iyi uyumuş olmalı. Vagondaki yeri gazetelerle, risalelerle dolu idi. "Erminos„ otelinin kapıcısı geldi bahşişini alırken:

— Lâzım olan her şeyi hazırladım efendim.

Dedi. O da pek âlâ diye cevab verdi. Fakat bu cevabında kapıcıyle aralarında gizli bir şey olduğunu derhal sezdim. Bir uşağa tevdi edilebilecek "lâzım olan„ şeyin ne olduğunu anladım.

Bundan daha aşikâr bir şey olur mu? Kendisinin âdetidir.

— Sonu var —

Radyo Programı

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18 İstanbul konservatuvarı talebesi konseri: Fransız tiyatrosundan naklen, 19 Ekonomi ve Artırma Kurumu namına konferans: İş Bankasından Nejat, 19,30 Konferans: Beyoğlu Halkevi namına Ungal Orman şirketi umumî müdürü Tevfik Ali (ağaç sevgisi) 19,55 Borsa haberleri, 20 Klâsik Türk musikisi: Okuyan Nuri Hafil, keman Reşat, kemançe Kemal Niyazi, tambur Dürrü Turan, kanun Vecihe, nısfiye Salâhettin Candan, ut Sedat, 20,30 Hava raporu, 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı) 21,15 Bay Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,15 Orkestra: 1—Rossini: Seniramis Ouverture, 2—Delibes: L'akme, fantaisie, 3—Brahms: Trois dan ses, hongroisse, 4 — Glinka: Valse fantasie, 22,45 Ajans haberleri, 23 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı, 23 Son.

Ankara radyosu:

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 - 12,50 Muhtelif plâk neşriyatı, 12,50 - 13,15 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13,15-13,30 Dahilî ve haricî heberler.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30-19 Muhtelif plâk neşriyatı, 19-19,30 Türk musikisi ve halk şarkıları, (M. Karındaş ve arkadaşları) 19,30-19,45 Saat ayarı ve arapça neşriyat, 19,45-20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları), 20,15 - 20,30 Sıhhî konuşma: Prof. Dr. S. Kâmil Tokgöz, 20,30 - 21 Plâkla dans musikisi, 21,00 - 21,15 Ajans haberleri, 21,15 - 21,55 Stüdyo salon orkestrası: 1—Filevet Venise, 2—Strauss Boccacio, 3 — Vagenr Fantaisie Tanhauser, 4—Ziehrer Nachtsch Warner, 5—Bercuse Jocelyn, 21,55-22 Yarınki program ve istiklâl marşı

Muhtelif radyo istasyonlarının program özü:

Senfoniler:

20,45 Bükreş: Senfonik (Brahms 21,30 Devamı: Piyano ve orkestra, 22 Varşova: Senfonik konser.

Hafif konserler:

6,45 Paris Kolonyal: Plâk, 7,10 Berlin kısa dalgası: Karışık musiki (8,15 devamı), 9,20 Paris Kelonyal, plâk, 9,30 Berlin kısa dalgası: Küçük halk konseri (9,45 Neşeli musiki), 10,30 Paris Kolonyal: Plâk, 13 Paris Kolonyal: Plâk, 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki, (14,15 devamı), 13,10 Bükreş: Orkestra (14,30 devamı), 14,15 Paris Kolonyal: Konser nakli, 15Keza, 15,15 Berlin kısa dalgası: Orkestra, 17 Lâypzig: Balalayka ve piyano düosu, 17,10 Prag, Brüno: Orkestra, 17,15Varşova: Karışık konser, 20 Peşte:Radyo orkestrası (Çaykovski, Poldini, Rajter vs.), 20,40 Viyana: Zürih -Viyana arasında orkestra konser süiti, 21,30 Peşte: Plâk, 21,40 Viyana: Modern Balladlar, 22 Prag:Radyo orkestrası(Fibich Strauss), 22,30 Peşte:Çigan orkestrası, 22,40 Viyana: Büyük konser, 22,45 Bükreş: Lokantadan konser nakli, 23,40 Lâypzig: Hafif musiki ve dans.

Operalar, operetler:

12 Berlin kısa algası: Operet konseri, 16,30 Paris kısa dalgası: Moliere'in "Sartuffe„ (Müraî) isimli tiyatro piyesi, 19,15 Bükreş: Operet plâkları, 20,10 Lâypzig: Donizettinin "Lucia de Lammermoor„ operası.

Resitaller:

10,45 Berlin kısa dalgası: Keman ve virtüoz piyano musikisi, 18,15 Varşova: Şarkı resitali (piyano ve bariton) 18,25 Viyana, Graz: Riyano sonatları (Vebe) 18,30 Prag: Piyano konseri, 19,20 Lâypzig: Şarkılar (H. Volf, Brahms),20,05 Bükreş: Beethovenden piyano - keman sonatları, 21 Peşte: Piyano-şarkı (Macar - Fransız artistik programı)

Dans musikisi:

18,30 Peşte: 23 Varşova:23,15 Prag, Brüno vesaire: 23,20 Viyana, Graz: 23,40 Lâypzig, Hamburg.

İtalya, Habeşistanda fena vaziyette

— Başı 1 inci sahifede —

larının müstemleke idaresindeki tecrübesizlikleri dolayısile vaziyet bütün bütün vahimleşmiştir. Şurada burada esasen içtinabı kabil olmıyan münferid zayiat vukubulmakta olmasına ve Somali, Eritre askerlerinden bazılarının kaçmakta olmalarına rağmen işgalin herhangi bir surette tehlikeye maruz bulunduğunu gösterecek hiç bir alâmet yoktur.„

Polonya anayasası değişiyor.

Varşova, 31 (Radyo) —Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki proje; yakında Diyet meclisine verilecektir. Bunda ekalliyetlere dair hiç bir kayıd yoktur.

Fransız gazeteleri son vaziyetten çok memnun

Hatay seçim statusunda bu ay sonunda istediğimiz gibi tadilat yapılacak

Uzak Şark hakkında derpiş edilen karar projesi, Çin murahhasına verildi. Bitaraflar, 16 ıncı maddenin esas nizamnameden çıkarılmasını istediler

- Başı 1 inci sahifede -

Paris, 30 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhaberi bildiriyor:

Hemen bütün gazeteler Hatay intihabatı ile meşgul komisyonun şubat sonlarında birer Türk ve Fransız murahhasının da iştiraki ile toplanarak intihap statusunda tadilât yapacağına dair haberi memnuniyetle kaydediyorlar.

Petit Parisien diyor ki:

"Mesele en iyi bir surette halledilmek yolundadır.„

Le Journal, Cenevrede Türk ve Fransız murahhaslarının beyanatlarında iki memleket arasındaki dostluk bağlarına kıymet veren sözlerini tebarüz ettirmektedir.

Ernuvel makalesinde, Başvekil Celâl Bayarın beyanatında Fransadan bahsedilmediğini, general Huntizigere Ankarada gösterilen iyi kabulü ve Delbosun Ankarayı ziyaretine dair haberin Türkiye matbuatında nasıl iyi karşılandığını hatırlatarak diyor ki:

"Fransanın aldığı uzlaşıcı vaziyet Türkiye-Fransa ve Türkiye-Suriye münasebetlerinin daha iyi inkişafına müsaid reyiamı hazırlamağa yardım edecektir.„

Tan gazetesinin muhabiri Cenevreden şunları yazıyor:

"Bazı ecnebi matbuatının mahsus vahim bir şekil aldığını haber verdikleri mesele dostane görüşmelerle kolaylaşan mükemmel bir istikamet almıştır.„

Cenevre, 31 (Radyo) — 28 ler komitesi, bugün sabah saat 10 da toplanmıştır.

İsveç, Hollanda ve İsviçre delegeleri, Uluslar sosyetesi esas nizamnamesindeki 16 ıncı maddeyi tenkit etmişler ve bu maddenin, nizamnameden büsbütün tayyedilmesini istemişlerdir.

Cenevre, 31 (Radyo) — Çin delegesi B. Velingtonko, bu gün Fransa Hariciye Nazırı B. Delbosa vekâlet eden B. Fransuva Doteşanı ziyaret etmiş ve hükûmetinden henüz cevab almadığını söyliyerek, Çin—Japon ihtilâtının tetkiki hakkındaki müzakerenin yarına talik edilmesini rica eylemiştir.

Paris, 31 (Radyo)— Hariciye Nazırı B. Delbos bugün Cenevreden dönmüştür.

Cenevre, 30 (Radyo) — Uzak Şark ihtilâfı hakkında derpiş edilmiş olan karar sureti projesi yarın Çin murahhasına tebliğ edilecektir. Eğer bu metin Çin tarafından reddedilecek olursa konseyin her türlü karar sureti projesi tanziminden vazgeçmesi muhtemeldir.

Barselon maktele döndü

— Başı 1 inci sahifede —

lerinin Grenad cephesini yardıklarını ve 142 esir aldıklarını, cumhuriyetçilerin 250 maktul bıraktıklarını bildirmekte ve bir çok mühimmat elde ettiklerini ilâve eylemektedir.

General Franko

Londra, 31 (Radyo) — İhtilâlcilerin hava kuvvetleri, bu gün de Barselonu bombardıman etmişlerdir. Bombardıman çok şiddetli olmuş ve dört yüz bomba ile pek çok hara torpili atılmıştır.

Barslon ahalisi, şimdiye kadar görülmemiş derecede korku göstermiş ve sığınacak yer arıyarak oradan oraya panik halinde koşmuştur.

Kızılhaç teşkilâtı, bombardıman esnasında bütün nakil vasıtalarını kullanarak yaralıları toplamış ve hastanelere sevketmiştir.

Hastaneler baştanbaşa yaralılarla doludur.

San-Sebastiyen, 31 (Radyo)— Resmî membalardan alınan haberlere göre, Salamanka hükûmeti kabinesi bu gün teşekkül etmiştir.

General Franko Başkumandan kalmış ve Başvekil General Şanses olmuştur. Hariciye Nezaretini General Hordana, Dahiliyeyi Kont Roleen, Umumî Emniyet Nezaretini General Martinez Orgas, Adliye Nezaretini M. Rodetno, Hava Nezaretini Kinderini, Maliye Nezaretini M. Amado, Harbiye Nezaretini General Argaç, Bahriye Nezaretini Amiral Servera deruhde etmişlerdir. Yeni Hariciye Nazırı, bütün sefirlere yeni hükûmetin teşekkül ettiğini haber vermiştir.

Barselon, 30 (A.A.) — Asilerin tayyareleri yeniden üç defa şehrin merkezini bombardıman etmiştir. 39 kişi ölmüş ve bir çok kişi yaralanmıştır. Hasarat mühimdir.

Denizde Korkunç bir silâh yarışı başladı

— Başı 1 inci sahifede —

Tokyo, 30 (A.A.) — Gazeteler, yeni Amerikan programı hakkında mütalea ve tefsirlerde bulunmaktadırlar. Nichinichi gazetesi, Japon amiralik dairesinin Vinson projesine büyük bir ehemmiyet atfetmekte olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete Japon Amirallık dairesinin ahval ve şeraite göre tatbik edeceği mukabil tedbirler hazırlama ta olduğunu tahmin etmektedir.

Asahi gazetesi Amerikanın bahrî ihtiyacatından istihza ile bahsetmektedir. Bu gazete diyor ki:

"Amerika şüphe ve korkunun tesiri altında körükörüne bir hayal vücude getirmek üzeredir. Maamafih bu gazete icab eden tedbirleri alması için Japon hükûmetini sıkıştırmaktadır.„

Kumin gazetesi, Amerikanın hattı hareketindeki insicamsızlığından bahsetmektedir. Amerika hükûmeti bir taraftan cihan sulhu namına terki teslihatın müdafaa vekili kesilmiştir.

Diğer taraftan kongreye bir silâhlanma projesi tevdi etmektedir.

Lüzumlu notlar

TRENLER:

İzmirden her gün kalkan trenlerin hareket saatleri..

Aydın hattı; Alsancak:

İzmir-Karakuyu-Ankara: Pazartesi, çarşamba, cuma, pazar günleri saat 21,35 de.

İzmir - Nazilli: Her gün saat 15,40 da

İzmir-Denizli: Salı, perşembe, cumartesi günleri saat 6,30 da

İzmir-Tire-Ödemiş: Hersabah saat 5,35 de bir katar; her akşam saat 17,30 da otoray.

Afyon hattı; Basmaneden:

İzmir-İstanbul-Ankara: Her gün saat 7 de [pazar, cuma, çarşamba günleri yataklı vagon-büfe bulunur]

İzmir - Alaşehir: Her gün saat 15,28 de

İzmir-Bandırma: Pazar, salı, perşembe ve cumartesi günleri sabahleyin saat 7,20 de muhtelit katar; pazartesi, çarşamba, cuma günleri ekspres saat 12 de

İzmir-Soma: Pazar ve pazartesi günleri saat 15,28 de

Her zaman lâzım olan telefon numaraları

Yangın ihbarı: 2222 - şehir telefonu müracaat numarası: 2200 - şehirlerarası telefon müracaat numarası: 2150 - elektrik şirketi: 2094 - havagazı: 2326 - polis: 2463 - imdadı sıhhî: 2040 - Basmane istasyonu: 3638 - Alsancak istasyonu: 2134 - Pasaport vapur iskelesi: 2854

Şehir nakil vasıtalarının sabahleyin ilk ve gece son hareket saatleri:

Tramvaylar:

Her sabah Güzelyalıdan saat beşte bir tramvay hareket eder. Bunu saat altıda hareket eden ikinci tramvay takib eder. Bundan sonra her dört dakikada bir tramvay vardır.

Gece son tramvay Güzelyalıdan 24,5 dedir.

Konaktan Güzelyalıya ilk tramvay sabahleyin 5,26 dadır. İkinci tramvay bir saat sonra, 6,26 da hareket eder.

Konaktan Güzelyalıya gece son tramvay saat birde hareket eder. Bundan evel 24 de bir tramvay vardır.

Vapurlar:

İzmirden Karşıyakaya ilk vapur saat 5,45 te Pasaportdan kalkar. Gece son vapur saat 11,30 da Konaktan hareket eder.

Karşıyakadan İzmire ilk vapur saat 6,20 dedir. Son vapur da gece saat 24 dedir.

Gündüz her yarım saatte bir vapur vardır. Akşam sekizden sonra seferler saatte birdir.

Ziynet altınları piyasası

Ziynet altınlarının alış ve satış fiatleri:

Beşibiryerdeler:

	Alış	Satış
Reşadiye	5850	5900
Hamidiye	5550	5600
Vahdettin	5250	5300
Armalı Reşad	6400	6500
" Hamid	6700	6800
Tek altınlar:		
Tek Reşad	1125	1150
" Hamid	1300	1350
" Vahdettin	1200	1225
" Cumhuriyet	1200	1225

KIZIL AKREB

YAZAN: **Sax Rohner**

ÇEVİREN: **Sezai Yaşıt**

— 26 —

İKİNCİ KISIM

bahsettiğimi biliyorum ya kâfi. Ne diyordum? Ha evet, eğer beni öldürecek olurlarsa bu kâğıdları alamıyacaklar. Çünkü bu zarfı dostum doktora bırakacağım ve eğer bir haftaya kadar almazsam zarf Londra emniyet müdürlüğüne gönderilecek.

Bir kadeh konyak daha içtim. Bir kadeh te bizim ahbaba uzattım, fakat reddetti.

— Teşekkür ederim, fazla içmemeliyim. Görülecek bir işim var. Gecen hayır olsun. Yüzü yaralı adam meyhaneyi terkettikten on beş yirmi dakika sonra ben de dışarı çıktım. Etrafımı araştırdım, kimseler yoktu.

Bu gece muhakkak ki benim doktor Hartonun evine gitmeme mani olmağa çalışacaklardı. Buna emindim. Fakat nasıl ve ne zaman? İşte mesele bunu keşfedib ona göre tedbir almaktı.

Otomobilime bindim. Yavaş yavaş yola koyuldum. Hem gidiyor hem de etrafı kolluyordum. Fakat hayret epey yol aldığım halde hiç bir tecavüze maruz kalmadım. Arkama baktım takib eden filân yoktu. Bir az sonra şehir haricine çıktım. Geniş ve tenha yollarda kilometrelerce ilerledim. Hâlâ kimseyi göremiyordum. Bu sıra da küçük su dökmek için otomobilden inmek istedim. Arabayı yolun kenarına çektim. Kapıyı açtım, ayağımı tam yere bastığım anda bir gürültü, fevkalâde hafif bir hışırtı, kulağımın dibinde vızladı. Nasıl oldu bilmiyorum. Gayri ihtiyarî kendimi yere attım. Keskin bir bıçak şapkamı delerek geçti, gitti. Eğer bir saniye daha ayakta dursa imişim bıçağın sivriucu omuzumdan girib kalbimi parça parça edecekmiş.

Arabanın içinde birisi vardı!

Hemen ayağa kalkarak arabanın kapısını açtım. Fakat geç kalmıştım. O muvaffak olamadığını anlayınca arabanın öbür kapısını açmış ve karanlığa karışıb kaybolmuştu.

Ben bu kadar şanslı adam olduğumu bilmezdim. Bu "Akreb„ işinde her sefer talih bana gülüyordu. Yoksa şimdiye kadar çoktan cehennemi boylamıştım.

Başım kanıyordu. Cebimden mendilimi çıkararak yarayı sardım.

Doktorun kapısını çaldığım zaman gece epeyce ilerlemişti. Bir kadın beni bekleme odasına aldı. Bir az beklememi rica etti. Cebimden zarfı çıkardım. Zarf başımdan akan kanlarla ıslanmış pis bir hale gelmişti. Bu zarfta hakikaten sakallı adama söylediğim gibi "Akreb„ meselesi hakkındaki notlarım vardı. Zarf elimde düşünüyordum. Ne diye bu zarfı doktora bırakacaktım. Ya sonra çetenin eline geçerse? Bunun yerine başka, boş bir zarf bıraksam her halde daha iyi olurdu.

Kanlı zarfı tekrar cebime yerleştirdim. Odanın bir kenarındaki masanın üzerinde bir kaç zarf duruyordu. Bunlardan birini aldım. Şimdi bunun içine ne koymalı idi? Masanın üzerinde bazı tıbbî mecmualar duruyordu. Fakat bunların eksilmesi nazarıdikkati celbederdi. Odanın kuytu bir köşesi uzun perdelerle kapanmış idi. Gittim bu perdeleri çektim. Burası camlı dolablarla kaplı idi. Dolabların üzerinde bir çok boş mukavva kutular gözüme ilişti. Bunlardan birinin kapağından uzunca bir parça koparark zarfın içine koydum. Masanın üzerinde duran mühürle zarfı mühürledim. Kalemi hokkadaki kırmızı mürekkebe batırarak üzerine kocaman bir 30 rakamı yazdım. Bunu da işe bir esrar çeşnisi vermek için yaptım. Tam zarfı cebime yerleştirmiştim ki kapıdan doktor göründü.

Beni bitişik muayene odasına aldı. Yaramı sardı. Ellerini yıkamak için dispanserine geçtiği vakit kendimi göstermeden pencerenin kenarından dışarı baktım. Bir az ilerideki bahçe duvarının dibinde biri duruyordu.

Doktor içeri girdiği zaman zarf meselesini açtım. Bir müşterimin otomobilde unuttuğunu söyledim. Bir kaç gün benim için saklamasını rica ettim. Eğer bir haftaya kadar geüb gel almaz isem emniyet müdürlüğüne gönderebilirdi. Bütün bu muhavereleri kabil olduğu kadar yüksek sesle idare ettim. Çünkü dışarıda bekliyen çoban köpeğinin işitmesini istiyordum. Doktor zarfı aldı. Diğer büyük bir zarfın içine koyarak mühürledi. Üzerine emniyet müdürlüğünün adresini yazdı ve yazı masasının çekmecesine kilitledi.

* * *

Ölümle karşı karşıya

Hayatımın pamuk ipliğine bağlı olduğunu bildiğim için eve dönerken kendimi pek rahat

— Sonu var —

Karşıyaka kulübünde
Konser

Halûk Tanju

Büyük san'atkâr Veber

Karşıyaka iskelesinde kalabalığın arasından bin müşkülâtla kurtularak kulübe gidiyoruz. Başkaları da, yetmiş iki dilden konuşa konuşa ilerliyorlar.

— Bay Rozati ikinci piyano çalacakmış.

— Ben Pikkolonun (Celâl Candasın demek istiyorlar) flütüne bitiyorum.

Bunları dinlerken ben de yorgunluktan bitiyorum. Çünkü vapura bindiğimdenberi ayakta durduğum için ayaklarım isyan ediyor:

— Bu yükü artık taşıyamayız.

Diyorlar.

***

Merdivenlerden çıkarken bir garson etrafımdakilerin dilinden dil beğenip onlara çıkışacağına kolumu sarsarak haykırıyor:

— Bayım müsaade eder misiniz?..

— Neye? Davetiye mi istiyorsunuz?

Gözlerim; elinde taşıdığı bir tepsinin içindeki meze ve içkilere takıldı. Az kalsın çarpacak olduğumu anlıyarak irkildim:

— Ne o... Yoksa yanlış mı geldik. Burada ziyafet mi var?

— Hayır konser var.. Fakat yan odada içenler de var.

Anladım. Müziği çakırkeyif takib etmek, operada san'atı prezante eden artistin notasını kovalamaktan her halde daha doğru olacak!..

***

Geç kalmışım..

Kalabalık, kalabalık.. Sıkışıp sığışabildiğimiz bir kenarda şapka elde, boyun büküp dinlemeğe başlamıştım ki, Mozartın "Titüs„ üvertürünün bir şahlanışile kendime geldim. Orkestra alabildiğine coşkun... Tabiî; çünkü Mozart bu eseri esasen dinliyenlerden evel çalanları coşturmak için hazırlamış..

Tostinin Penzosu... Güzel bir melodi olmakla beraber Bay Scarpa onu çok içten söyledi. Yalnız gönül arzu ederdi ki, teganni aksanlarına daha itina edilsin..

Chopinin kederi ve Bastın ninnisinde Abdi Aksuner tam bir kudret ifade ediyordu. Piyano güzel bir akkompanye temin etti.

Şimdi artık Veberi dinliyoruz. Konzertstück (Fa minör) bütün ifadelerile ruhumuzda yükseliyor. Veber her eserinde olduğu gibi bunda da hissî kalmağı ihmal etmiyor. İki saatte ve Freischütz operasının temsil edileceği 18 Mart 1821 sabahı piyanosuna yaslanıp mürekkebi kurumıyan bu eseri kime uzatıyor?.. Bu güzel kadın; Klara onu ne güzel çaldı.. Dinliyelim. Tahassür ve hıçkırıklara bürünen bu aşk, balkonda gözünü ufuklara diken genç kızı niçin titretiyor. Ve sonra çetin bir harp, ormanın yaprakları arasından süzülen süngü parıltıları.. Daha sonra bu öpüş, bu zafer ve bu saadet şarkısı....

Veber; işte müzik edebiyatında yarattığı bu şaheserle Klarasına ne kadar övünse az değil mi?.

Fakat şunu inkâr etmemelik; Bayan Roggenbuck muvaffak olmuş ve orkestra da ona güzel refakat etmiştir. Fakat bize bu hissi aşılıyan evvelâ Veber ve sonra da orkestra ve Solisttir. İlâve edeyim: Kulübün piyanosu Veberi çok kızdırmış olacak.

Daha sonra, Morlacchinin İsviçre çobanı şarkısında Celâl Candaşın flütü söylenmeden geçilemez. Esasen geniş bir muhit içinde kendisine flüt mukabili olan Pikkolo denilmesi ne kadar yerindel. Biz Celâlden daha çok büyük kudretler bekliyebiliriz. Onun ruhu da flüt kadar incedir. Her konserinde olduğu gibi bu defa da uzun uzun alkışlandı.

Sarasatein Zigeunerweisehninde Bay Beroviç kendinden beklenilen san'at mevkiini hiç de esirgemedi.

Lisztin 14 üncü rapsodisinde tek tük ayrılıklar kaydedilebilirse de, kıymetli amatörlerin uzun çalışmalarından elde edilen netice çok iyi karşılamak lâzımdır. Halkımızı arasıra radyonun Materyel sesinden kurtarmış olabilmek için hafif de olsa salon müziğini canlandırmak lâzımdır. Gönül ister ki, böyle teşekküller muhitimizde daha fazla olsun.

Çinliler, Japonlara mühim zayiat verdirdiler

Londra amelesi, Japonyaya gidecek silâhlara ambargo konulmasını istiyorlar

Çin tayyareleri taarruz ettiler..

Hankov, 31 (Radyo) — Şili Hoko şehri, Jepon ve Çin kuvvetleri arasında cereyan eden müthiş muharebeler esnasında elden ele geçtikten sonra nihayet Çinlilerde kalmıştır. Yangçe nehri üzerinde Çin tayyarelerinin de hücumu ile yapılan taarruzda Vohu ve diğer bir şehir, Çinlilerin eline geçmiştir. Çin tayyareleri Şan-ungT üzerine yaptıkları taarruzlarda Japon kuvvetlerine mühim zayiat verdirmişlerdir.

İleri hatlardaki 300 Japon öldürülmüştür. Harp mıntakasına Şanghaydan mühim takviye kuvvetleri sevkedilmektedir.

Japonyaya giden silâhlara ambargo

Londra, 31 (Radyo) — Kemintonda toplanan Londra dok amelesi, ittifakla bir karar vermiş, Japonyaya gidecek her türlü harb vasıta ve silâhlarına, petrola ve kambiyoya ambargo konulmasını hükûmetten istemiştir.

Hopey hükûmeti Pekin hükûmetinin emrine girdi

Şanghay, 31 (Radyo) — 1 şubattan itibaren Hopey muvakkat hükûmeti, Pekin hükûmetinin emrine girmiştir.

Hava muharebeleri oldu

Şanghay, 31 (Radyo) — (Odan) havalisinde vukubulan bir hava muharebesinde Japonların on Çin tayyaresi düşürdükleri haber veriliyor.

Gene ilânı harb meselesi

Şanghay, 31 (Radyo) — İyi malûmat alan mehafilde söylendiğine göre, Japonya, yakında Çine resmen harb ilân edecektir.

Japon sefiri Tokyoya vardı

Tokyo, 31 (Radyo) — 28 ikincikânunda Şanghaydan hareket eden Japonyanın Çin sefiri Tokyoya gelmiştir. Domei Ajansı, Çinde yeni kurulan Pekin hükûmetinin, Mareşal Çang-Kamarşenin idaresindeki millî millî hükûmet derecesinde kuvvetlenmedikçe Japonyanın sefir göndermiyeceğini haber vermektedir.

Nevyork, 31 (Radyo) — (Nevyork Harald Trilon) gazetesi, İngiliz - Amerika deniz kuvvetleri için iki devlet arasında tam bir uzlaşma husule geldiğini haber vermektedir.

Almanyada şenlikler

Köyler ve şehirler donatıldı

Berlin, 31 (Radyo) — Almanya Mesai Nazırı doktor Layi, bu gün yüz seksen bin amele muvacehesinde bir söylev vermiş ve Nasyonal Sosyalist partisinin iktidar mevkiine geçtiği günün işçi yıldönümü münasebetile Alman işçisinin istikbali için hükûmetin aldığı tedbirlerden bahseylemiştir.

Berlin, 30 (A.A.) — Hitlerin iktidara gelişinin beşinci yıldönümü bu gün bütün Alman milleti tarafından kutlulanmaktadır. Köyler ve şehirler donatılmıştır. Her tarafta muazzam askerî geçid resimleri yapılmaktadır.

Türkiye - İsviçre

Ticaret müzakereleri başlıyor

Paris, 31 (Radyo) — Türkiye ricalile ticarî bir muahedenin akdi için müzakerelerde bulunmak üzere yakında İsviçreden Ankaraya bir murahhas gidecektir.

Romanya sefiri de dönüyor

Bükreş 31 (Radyo)— Romanyanın Moskova sefiri B. (Edmon Şolto) yakında Moskovayı terkederek memleketine dönecektir.

Esrar içmek

Keçecilerde Abdülkadirpaşa hanında esrarlı sigara içen sabıkalı Hüseyin yakalanmıştır.

Eve taarruz

Çukurçeşmede Asiye ve Fatmanın evlerine taarruz eden Ahmed ve Salih tutulmuşlardır.

Kömür çarpması

Karataş Tramvay caddesinde 125 numaralı evde oturan Bahadır oğlu Yakup Matara, kok kömürü yakmış ve yıkanmak üzere hamama girmiştir. Fakat mangaldan intişar eden hamızı karbonun tesirile bayılmış, derhal hastaneye kaldırılmıştır

TAKVİM

Rumî - 1353	Arabî - 1356
Kânunusani 19	Zilkade 30

ŞUBAT

1938 — **1** — Salı

	Evkat	Ezan	Vasat		Evkat	Ezan	Vasat
Güneş	1,48	7,12		Akşam	12,	17,34	
Öğle	7,03	12,27		Yatsı	1,34	19,57	
İkindi	9,43	15,07		İmsak	12,	06,30	

ZABITA

Dayak atmış

Alsancak vapur iskelesinde demirli Kızılırmak vapurunda tayfa Hamit ve Ali bir âlet meselesinden Hüseyin Kandemiri dövmüşlerdir.

Sarhoşluk

İkiçeşmelik caddesinde Hasan oğlu Hüseyin, Şemoil oğlu Menaho, Hasan oğlu Ahmed ve Kâzım Dirik caddesinde İbrahim oğlu Hasan fazla sarhoş olduklarından karakola götürülmüşlerdir.

Babaya el kalkar mı?

Tepecikte Kâğıthane caddesinde Afyonlu Osman oğlu Süleyman, kendisine nasihat eden babasını tokatla dövmüş ve kulağı arkasından yaralamıştır.

Yaralamak

Peştamalcılar başında Cemal kızı 14 yaşında Pembenin yolunu kesen ve bıçakla sağ bacağını yaralıyan Hayreddin oğlu Ferhad zabıtaca yakalanmıştır.

Jilet bıçağı lâzımmış

Kestelli caddesinde Hakkı oğlu B. İbrahimin sergisinden dört deste jilet bıçağı çalan Hasan oğlu Necdet tutulmuştur.

Şaka yüzünden

Kahramanlar mahallesinde İzzet oğlu Halille Osman oğlu Şükrü biribirile şakalaşırken Şükrü kuş tüfeğile Halili başından yaralamıştır. Yaralı memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Trende bir vak'a

Karşıyaka treninde amele Şakir oğlu Yaşarı sebebsiz döven gardifren Mahir, yakalanmıştır.

Yankesicilik

Tepecik pazarında Haticenin cebinden 90 kuruş parasını çalan Selim kızı Emine yakalanmıştır.

Kalb durması

Vezirköprüsü çayı içinde bir cesed bulunmuştur. Mehmed oğlu İştipli 49 yaşında Hasana aid olduğu anlaşılan cesedin muayenesinde ölümün kalb durmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Hırsızlık

Gazi bulvarında Di Amerikan tütün kumpanyasına ait hurda dökme demirleri çalan Kâzım oğlu Şükrü yakalanmıştır.

Kurşun çalmak

Karantinada Uğur sokağında Kavalalı Bn. Eminenin evinden 5 metre uzunluğunda su borusu çalan Hasan Şevki tutulmuştur.

Şoförler arasında

Türkuvaz barında şoför Ahmed oğlu Yusuf, yumrukla şoför Kâzımı dövmüştür.

Sarhoşluk yüzünden

Burnavada Şadırvanlı çarşıda Alinin kahvesine sarhoş halde giden Hüseyin, Süleyman, Mustafa Kemel, Hasan ve Nazif kavga etmişler, sandalya ve yumrukla biribirini dövmüşlerdir. Süleyman ve Nazif yaralanmıştır.

Bıçak çekmek

İkiçeşmelikte Karaman sokağında Mustafanın evine giden Rıza oğlu Ahmed, kendisini dışarı çağırmış ve sonra bıçağını çekerek koğalamıştır.

Subay elbisesi giymiş!

Bir ticarethanede kâtiplik yapan Yahya oğlu Remzi, subay elbisesi giyerek Turkuvaz barına gittiğinden ve kendisine subay süsü verdiğinden yakalanmıştır.

Turkuvaz barında

Turkuvaz barında Bayındırlı yağcı Süleyman, artist kadınlarla dans ederken belinden çıkardığı bir tabancayı havaya ateş edecekmiş gibi teşhir etmiş ve yakalanmıştır.

Büyük köy hikâyesi
Billûr Köşk

Sevgili, köylü kardeşlerime armağan

YAZAN:
Nezihe Muhiddin

— 2 —

"Gündüzle„ arkadaşları gidince hemen unutulmadılar. Arkalarında epeyce unutulmaz izler bırakmışlardı. Artık köy kızları odalarındaki tek şilteli yataklarını Gündüzden gördükleri gibi havalandırarak düzeltiyorlar, hatta toprak çanaklar içine birer demet kır çiçeği koyarlarken Gündüzü anıyorlardı.

Fakat koca nineler Gündüzün lâfı geçerken gizlice yakalarına tükürüb yeri fiskeliyorlardı... .

***

Aradan uzun bir ay geçti. Bir sabah şafak sökerken Gündüzle genç arkadaşları tekrar köy avlusunda göründüler. Bu sefer aralarında başka insanlar da vardı. Köyün sınırlarında bir konak kurmuşlar, bir boya ve kereste fabrikası için bütün işe yarıyan eşyayı getirmişlerdi.

Bu genç konukların ne yapmak niyetinde olduklarını pek iyi kestiremiyen köy gençleri, sevinmekle kayıtsızlık arasındaydılar. Fakat bâtıla inanan yaşlılar bu garip insanların başlarına bir felâket getireceklerinden korkuyorlardı.

Yüz yıllardanberi durmadan akan koca selin önüne dönme dolaplı çarklar kurup Rabbi tealâya karşı koymalarına pek te gönülleri razı olmuyordu. Hele "Yağız Nine„ adındaki köyün en ihtiyar hatunu "Gündüzü„ görünce bir şeytan görmüş gibi huylanıyor ve homurdanıyordu. Hiç kanı kaynamadığı bu sarışın kızla arkadaşlarının köye ilk ayak bastığı günün gecesi kapısının önünde uyuz çomar ulumuş biricik merkebi nalları havaya dikmişti. İşte bu sefer de sapasağlam kuluçkasını civcivlerile beraber kümeste boğulmuş bulmuştu:

— Bu yövümsüz köyümüze daha kimbilir ne uğursuzluklar getirecekler, ne uğursuzluklar!.. Rabbim bizi şerlerinden sen koru!...

Diye kendi kendine hak veriyordu. Ertesi sabah kendisi gibi bu komşuların ne aradıklarını bir türlü anlıyamıyan bir kaç kafadarına:

— Bu konuklara derviş desem değil, imam desem değil, cerci desem.. değil.. aşırcı desam ah... Ey ne ararlar bunlar acaba?..

Diye dert yanıp duruyordu.

Nihayet mesele öğleye doğru anlaşılır gibi oldu. Köyün ağası Osman amca, ihtiyar, genç bütün halkı köy avlusu dedikleri viraneye toplıyarak; kendilerine konuk gelen mühendis B. Doğanla kız kardeşi doktor Bn. Gündüzün bir fabrika kurmak istediklerini köylüye anlatmağa savaşırken, kapılarının önlerinde bu sözlere kulak veren kadınlar aralarında fiskos yapmağa başladılar.

Alaca yemenili genç kızlar, köyün manicisi Fadimenin etrafında toplandılar. Koca ninelerle geçkin hatunlar da "Yağız nine„ nin başına biriktiler. Köyün erleri Osman amcanın sözlerine ne kadar önem verirlerse genç kızlar da Fadimeyi öyle sever ve ona inanırlardı. İhtiyar hatunların öğütcüsü ise Yağız nineydi.

Köy ağası Osman amca sözlerini bitirince fabrikanın başmühendisi Bay Doğan ortaya çıktı. Bu dinç, sevimli ve çok yakışıklı bir gençti. Söz söylerken dudaklarından gülüş, gözlerinden ışık saçıyordu:

— Benin köylü kardeşlerim - diye söze başladı - bu yüce dağlardan fışkırıp gelen "Koca selin„ kenarına bir fabrika kurmak için dağlar, tepeler aşarak geldik. Başarmağa savaştığımız bu önemli işi, siz köylü kardeşlerimin yardımile onaracağımızı ümit ediyoruz. "Kocasel„ adını verdiğiniz bu zalim su...

Bay Doğanın sözü buraya gelince yaşlı bir hatun "Yağız nine„ nin kulağına fısıldadı:

— Ne dedi, ne dedi? Zalim mi dedi? Tanrı günahını bağışlasın...

"Yağız nine„ hınçlı bir sesle:

— Zalim dedi ya.. Hiç Allahın akar suyuna zalim denir mi? Bu, rabbime karşı isyandır. Diye cevap verdikten sonra gene Doğanın sözlerine kulak vermeğe başladılar.

Bay Doğan devam ediyordu:

— Evet, bu zalim su şimdiye kadar damınızı, tarlanızı, ekininizi, davarınızı çekip sürükledi, size bir çok fenalıklar yaptı..

Yağız nine ile kafadarları söz buraya gelince hep bir ağızdan yavaşça:

— Töbe.. Töbe estağfurullah! Dediler.

Bay Doğanın heybetleşen sesi gene onları susturdu:

— Fakat bundan böyle bu suyun yularını elimize alacağız. Onu bir dolap beygiri kadar uysal bir hale koyacağız. O şimdiye kadar yaptığı zulüm ve fenalık yerine artık bu köye ışık, bolluk ve saadet getirerek yaptığı günahların kefaretini verecek....

Bu sefer Fadimenin etrafındaki genç kızlar:

— Fadime - dediler - B. Doğanın lâfları kâtibceye döndü. Sen okumuş bir kızsın, bize anlat, ne diyor bu delikanlı?!!

Fadime bütün varlığı ile kulak kesilmişti. O kadar dalmıştı ki, omuzunu ve kollarını örten arkadaşlarına yavaşça:

— Susun, dinleyin... Sonra konuşuruz.. Der demez tekrar Doğanın sözlerine kulak verdi.

— Fabrikamızın daha temeli atılırken onun ne uğurlu bir bir iş olduğunu hemen anlıyacaksınız arkadaşlar.. Köyde artık aylak, işsiz bir delikanlı kalmıyacak.. Yalnız bu köyde değil, yakın köylerin işsiz güçsüz insanlarını da çalıştıracağız.. Bu fabrika, "Garibler köyünün„ adını değiştirecek. Burası öyle sevinç, ışık ve dünya varlığı kaynağı olacak ki, o zaman köyün adını değiştireceğiz, ona "Yiğitler köyü„ lâkabını takacağız..

Sevgili köylü kardeşlerim; bu yerle göğün ne zalim felâketleri vardır.. Yanardağlar, tufanlar, canavarlar, zelzeleler, daha binlerce insan oğlunu alteden felâketler.. Fakat yavaş yavaş insan oğlu sosyallaştıkça tabiatin zulümlerini yenmeğe, onları kendi hükmü altına almağa başladı. Meselâ; işte sizleri yıllarca perişan eden bu koca sele karşı hiç bir korunma düşünmediğiniz için o sizi altetti, mahvetti. Fakat şimdi biz el birliğile onun azgınlığına karşı savaş açacağız.

— *Sonu var* —

öğrenciler derslerine nasıl çalışmalı?

A. Kemal Karayı

— Başı 6 ıncı sahifede —

muvaffakıyet başlar.

(Etude-mütalea) da müessir elemanlar şunlardır:

1 — Ferdin içinde bulunduğu muhitteki şeraite ve elindeki iş ve vazifeye intibak edebilmesi için aklen ve vücuden normal olması lâzımdır. Bunun için de muntazam bedenî ekzersiz yapmak, kâfi miktarda gıda almak ve uyku uyumak, ihtiyaca göre de gezmek ve oynamak lâzımdır.

2 — Muayyen saatlerde çalışmak için her öğrencinin günlük bir programı olmalı ve buna göre hareket etmeği vazife bilmelidir ve hiç bir sebeple buna aykırı bir harekette bulunmamalıdır. Ancak bu suretle iyi itiyadların kökleşmesine fırsat verilir.

3 — Elimizdeki iş ve vazifeye karşı zihnimizde iyi telâkkilerin mevcud olması ve aklımızın her türlü korku, keder ve endişe ve halecanlardan âzade olması lâzımdır. İyi işçilik ve öğrenclik ancak aklın sulh ve sükûnile kaimdir. Yapılan işte maksadı bilmek te gayeye varmak hususunda en mühim vasıtalardandır.

4 — Eldeki işi muntazam ve ve güçlük itibarile müsavi parçalara ayırmak ve bunları fasılalar vererek zaman zaman yapmak. Devamlı iş insanı çabuk yorar ve bitirir. Onun için münasib bir şekilde zorluklarına göre muhtelif parçalara ayrılan işleri istirahat ve teneffüs fasılaları vererek veya hafif bir dolaşma gibi o anda icab eden ve kabil olan şeyleri karıştırarak yaparsak hem yorulmamış, hem de his ve heyecanlarımız sarsılmamış olur.

5 — Öğrenilecek dersin ne olduğunu ve yapılacak vazifenin mahiyet ve hududunu bilmek ve öğretmenin bu hususiaki tavsiye ve tenbihlerine riayet ederek o işe mühim noktalar nelerse, bunlara âzamî dikkat ve ehemmiyet göstermek lâzımdır.

6 — Her dersi bir vazife olarak kabul etmek lâzımdır. Öğrenc hiç bir zaman kendiretmen verdi diye öğretmen için yapılması lâzım olan bir angarya diye değil; fakat kendi fayda ve inkişafı için bir ekzersiz olarak kabul etmelidir.

6 — Kütüpaneden istifade etmeği öğrenmelidir ve kendi ders kitabından başka o mevzula alâkadar kitapları kullanmasını öğrenmelidir.

7 — Daima her dersin bir hulâsasını çıkarmağı bilmelidir. Ve bunları iyi muhafaza edebilmeldir. Yoklâma ve sınav zamanlarında bunlara bir göz gezdirmekle hafıza tazelenmiş olur. Ders plânı ve hulâsalar birer muhtıra vazifesini görürler.

8 — Öğrenilen yeni şeyleri daima tekrar etmeli ve kabilse derhal tatbik etmeli. Tekrar edilmiyen şeyler çabuk unutulur ve tatbik edilmiyen şeyler de kendi malımız olamaz. "Yaparak öğrenmek„ öğrenme işinde en kestirme ve en sağlam yoldur.

9 — Kendine itimad etmek, bu yukarıda saydığımız unsurların en mühimlerindendir. Çünkü bir işi başarmak için her şeyden evel insana lâzım olan cesaret ve teşebbüs kabiliyetidir. Bu da ancak kendine itimad sayesinde olur. Kendine itimad, insana hem cesaret verir hem de yeni fikirlere karşı bir sevgi hissi ve çalışma arzusu uyandırır.

Terbiye sistemimiz bozuktur

— Baştarafı 6 ıncıda —

olduğunu gören bir talebe, onunla rahat rahat eğlenebilir. Tedris ve terbiyede muallimin muvaffakıyeti, şefkat, samimiyet ve nezaketin yanıbaşında yürüyen esaslı bir otorite ve salâhiyete bağlıdır.

Yığınlarla talebeye şahid oluyoruz ki, vapurlarda, sokaklarda, her yerde muallimlerine karşı en küçük bir hürmet göstermeği, âdeta kendilerince bir nevi budalalık telâkki ediyorlar. Muallimin manidar bir cümlesine karşı sırtını çeviren talebe, derhal dilini çıkarıyor. Hür, fikrî cevvaliyetine inkişaf vermek istediğimiz talebe budur mudur?

Sırtısıra vukubulan ve Türk muallliminin yüksek ve asîl varlığını inciten bir yığın hâdise, bize hâlâ ve hâlâ hiç bir şey ifade ve ifham etmiyorsa, cidden çok acınır. Telebe haleti ruhiyesinin bu frensizliğidir ki, tedris randımanını da sık sık baltalamaktadır.

Çocuğu, mektebde, sokakta, umumî yerlerde, evde tetkik ediniz, mesele kendiliğinden aydınlanır.

sine verilen bir vazifeyi sırf öğ-

Inanılmıyacak bir hâdise

— Başı 7 inci sahifede —

Bu muhitte, eğlenceden, zevkten, her şey ve her şeyden ziyade makbul olan şey "bir an için unutabilmek„ idi. Bunun için Paradi resturana beş, on, yüz ve binlerce müşteri koşarak geliyordu!

Bruatvaz, her birinin vaziyetini, derdi, emeli ve hedefi başka on binlerce insanın süratle gelip geçen bir şehri demekti. Bunların yüzde sekseninin emeli, bir akşam için her şeyi her derdi unutabilmek idi!

Bu mahşerî insan akıntısı arasında, Katerin Lambert, hep yalnız, hep beş boş sandalya ve içilmiyen beş dolu şampanya kadehi arasında idi.

Güzel kadın, Jakı kendisine mahsus güzel ve cazib bir başıaşeti e yanına davet etti. Ve:

— Metrdotel.. Dedi. Burası, evelce Çurçil Resturanın olduğu yer değil midi? Paradi Resturan bu eski müessesenin yerine kurulmadı m?

— Evet, bayan!

Jak, ancak bu sualden sonra, bu güzel fakat esrarengiz madam hakkında bir fikir edinebildi. Ve bayanın bu suali sorarken geçirdiği göğüs buhranı bilhassa nazarı dikkatini celbetti.

Bayan:

— Teşekkür ederim! Dedi. Acaba saat kaçtır?

— Gece yarısına tam beş dakika var, bayan!

— Âlâ. Saat tam 12 çalarken bana geliniz.

Jak, hâlâ hayretler içinde çıktı, bayan da tekrar derin ve gamlı sükûtuna daldı.

Evet.. Beş sandalya hâlâ boştu. Doldurulan ve saatlerce bekliyen beş kadeh şampanyadan henüz hiç bir kimse hissesini almış değildi.

Altı güzel kızın randevusu

Bundan tam yirmi sene evveldi. Bu uzak mazi, bayan Katerin Lambertin hafızasında dünkü gibi canlı idi.

(Arkası yarın)

Ahiret mektupları

- Baştarafı 5 inci sahifede -

miştir. Dünyanın gelmiş, geçmiş bütün yobazları mortacılıkta bu softanın kâbına varamamışlardır.

Hem biçarenin gönlü de ganidir. Ona yalnız "mevta„ bulunsun, yeter. Ölenin dinini, imanını, mezhebini, itikadını hiç aramaz; herkesin gizli din taşıdığına kanidir.

Ben bu softayı 1907 senesi ramazanında tanıdım. Ramazanın ya ikisi veya üçü idi. Mesajeri kumpanyasına mensub (Riga) vapurile İstanbuldan İzmire geliyordum. Malûmdur ki o zamanların terbiyesi bambaşka idi. Vapura ayak atan her erkek, derhal yolcular arasında kadın aramağa kalkışırdı. Gûya çarşaflı, peçeli bütün yolcu kadınlar:

— Ayol, şu bilmem ne bey gelse de bu akşam kamarada beraber yatsak.

Şeklinde düşünürlermiş gibi..

Söz aramızda amma şu erkekler ne enayi şeylerdir bilir misiniz?.

Teresin sakalı bir karış uzamış, kılık kıyafet köpeklere ziyafet. Lâstik bir yaka, kırmızı bir kravat, kalıpsız bir fes (şimdi 35 kuruşluk bir kasket), ökçeleri iğrilmiş fotinler, uzamış pis tırnaklar, cebler desen ay başını dokuz gün geçirmiş memur cebinden perişan; sonra da kalkar, Allahın bir marifetiymiş gibi bıyık burarak (şimdi bıyık burmak yerine burun karıştırarak) kadın sayıklar.

Onlara sorarsanız vaziyet şudur:

— Sen dışına bakma kardeşim, içine bak. Elmas almışlar mukavva kutuya koymuşlar; işte biz o cinsdeniz.

Hem bu tipin bir âdeti daha vardır: Vapura binmek demek; rakıya başlamak demektir. Nivton vapuru keşfederken:

— Ey Hıristos!. Buna binen kulların ister Müslüman, diler Yahudi, ister Hıristiyan, diler Mecusî olsunlar, mutlaka rakı içmeleri şarttır, bu duamı lütfen kabul eyle ya Hıristos aleyhisselâm..

Demiş ve İsa da kabul buyurmuş gibi..

Çilingir sofrası tertip edilir, mendiller omuzlara atılır, salatayı yapan hışır, "bunu benden başka kim yapabilir„ der gibi kurulur da kurulur. Yere oturulur, vapur anbarının üstü masa, iki saniye evel eski ayak kaplarını sardıkları gazete de masa örtüsüdür. Kahve fincanları rakı kadehi vazifesini görürler. Salatayı yapan zata fincan kamamıştır. Fakat o bilgiç bir şahsiyettir; sıkılmış yarım limon kabuğunun derhal içini temizler ve kadeh diye onu kullanmağa başlar.

Üçüncü kadehten sonra vaziyet tamamdır:

— Mehmet Bey, şöyle pesten hafif tertip bir gezin bakalım...

— Vallahi birader, nezle olmuşum da...

— Adam, ağız etme yahu.. Utanacak ne var? Vapur halkı bir aile sayılır. Nasıl vakit geçecek kardeşim?

— Sonu var —

115 dolarlık saat

Limanımızda demirli Dumlupınar vrpurunun helâsına düşürülen 115 dolar kıymetindeki altın saati bulan deniz amelesinden Hamid oğlu Ahmed, saati sahibine veya polise vermediğinden ve üzeri aranacağı sırada denize atmağa teşebbüs ettiğinden tutulmuştur.

Gayri menkul malların açık artırma ilânı

Karaburun icra memurluğundan: Dosya numarası: 935/191

Karaburun kazasının Boz köyünden bakkal Mehmede borçlu Yala köyünden Şakir Mustafa oğlu Mehmed Alinin mahcuz ve satışı mukarrer Boz köyün Kuşlu mevkiinde malumulhudud nısıf hisse itibarile yedi dönüm tarla bir dönüm bağ beş ağaç zeytinden yalnız altı dönüm tarla beş ağaç zeytin seksen beş lira kıymet muhammeneli tarihi ilândan itibaren otuz gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. Talip olanların kıymeti muhamminenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya millî bankanın teminat mektubunu vermeleri ve artırma 3-3-938 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat 15 de dairede icra olunacaktır. Müşterilere aid 935/191 numaralı dosya irae olunabileceği gibi fazla izahatı lâzime dahi verilir. Talipler bu hususun daireye talik olunan açık artırma şartnamesini 3-2-938 tarihinden itibaren okuyabilir. Hakları tapu sicilile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hak sahiplerinin bu haklarını ve bu hususta faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve tayin edilen zamanda artırma bedeli gayri menkulün yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırmanın on beş gün daha temdit edilmek suretile 18-3-938 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat 15 de gayri menkul en çok artırana ihale edilecektir. Satış peşin para iledir. Mal bedeli alınmadan teslim edilmez. Mal bedeli verilmez ise ihale kararı feshedilir ve kendisinden evel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedel ile almağa razı olursa ona ihale edilir o da razı olmaz veya bulunmazsa icra dairesince hemen on beş gün müddetle artırmaya çıkarılır. Bu artırmayı alâkadarlara tebliğe hacet olmayıp yalnız ilânla iktifa olunarak en çok artırana ihale edilerek her iki halde birinci ihale edilen kimse iki ihale arasındaki farktan ve diğer zararlardan mesul olduğu ve tapu harcının belediye ve vakıf icarının ve yüzde iki buçuk delâliyenin müşteriye aid olduğu ilân olunur.

İzmir Asliye mahkemesi Ticaret dairesinden:

İzmirde Kuzuoğlu çarşısında 46 numarada Moiz E. Yafe namına yazılı olan ordinonun ziyaa uğradığından dolayı iptali Moiz E. Yafe tarafından istida ile istenilmiş olmakla sureti mübrez 10/10/937 tarihli ve 66 sandık çaya müteallik ordinonun ilân tarihinden itibaren 45 gün içinde mahkemeye ibrazı ve ibraz edildiği takdirde mahkemece iptaline karar verileceği ticaret kanununun 638 inci maddesi hükmüne tevfikan ilân olunur.

1 2 3 433

Nihat Kar

Mimar Kemalettin caddesi Akseki bankası karşısında No. 35

Garod Otomatik **Radyoları**

En tabiî ses, en kolay kullanış, en şık moble, en hassas aparey

Kalorifer Tesisatı

En büyük müesseselerden itibaren bir kaç odalı evlere kadar bilhassa apartmanlar için kat kaloriferleri

Cihet Antenleri

Fennin en son hediyesi, pratik, kuvvetli ve emin âletler

Neon tüpleri ile tenvirat

Mağazalarımıza ve müesseselerinize güzellik verecek bu tesisat ayni zamanda size büyük bir reklâm vasıtası da olacaktır

Doktor

Kemal Tahsin Soydam

Cild ve tenasül hastalıkları mütehassısı

İzmir Belediyesi Zührevi hastalıklar ve tedavi evi doktorluğundan çekilerek yeniden açtığı Numanzade sokağındaki 3 numaralı muayenehanesinde hastalarını Pazardan maada hergün sabahtan akşama kadar kabul ve tedavi eder.

Muayenehane Tele. No. 3416 Evi 5164

İsmet paşa ocağı

Eşya piyangosunda kazananlar

C. H. Partisi İsmet paşa ocağı menfaatine tertib edilen eşya piyangosu Pazar akşamı çekilmiştir.

Hediye kazanan numaraları yazıyoruz :

61, 56, 166 numaralara birer erkek gömleği ve 232, 393 numaralara oyuncak. 290 uumaraya kadın eldiveni, 133 numaraya masa saati, 59 numaraya jilet makinası, 211, 217, 34, 8, 252 numaralara birer şişe Ferid kolonyası. 265, 262 numaralara birer çift ipekli kadın çorabı. 124, 302, 258, 105, 392, 207, 61, 56, 296, 196 numaralara birer çift erkek çorabı, 334 numaraya kadın çantası. 233, 347, 255 numaralara birer kravat. 356, 361, 212, 270, 275, 210, 346, 307, 246 ve 328 numaralara birer Yenice sigarası isabet eylediği ve ikramiyelerin biletlerde yazılı müddet içinde alınmadığı takdirde ocağımıza teberru edilmiş sayılacağı ilân olunur.

Fratelli Sperco

Vapur Acentası

ROYAL NEERLANDAIS KUMPANYASI

"OBERON,, vapuru 18 Kânunusanide beklenmekte olup BURGAS, VARNA ve KÖSTENCE limanları için yük alacaktır.

"TRITON,, vapuru 24 Kânunusanide beklenmekte olup ROTTEDAM, AMSTERDAM ve HAMBURG limanları için yük alacaktır.

SVENSKA ORIENT LINIEN

"ISA,, vapuru 24 Kânunusani de beklenmekte olup ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNIA, DANZIG, DANMARK ve İSVEÇ ve BALTIK limanları için yük alacaktır.

ZEGLUGA POLSKA

"LECHISTAN,, motörü 13 Kânunusani tarihinde gelip GDYNIA ve DANZIG liman-limanları için yük alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN

"ALBA JULİA,, vapuru 25-Kânunusanide limanımıza gelip MALTA, MARSILYA limanları için yük ve yolcu kabul eder.

İlândaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için İkinci kordonda FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 4111/4242/2663/4221

DEUTSCHE LEVANTE-LINIE G. m. b. H.

HAMBURG

DEUTSCHE LEVANTE-LINIE, HAMBURG, A. G. HAMBURG

ATLAS LEVANTE LINIE A.G. BREMEN

"MACEDONIA,, vapuru 28 ikincikânunda bekleniyor. HAMBURG, BREMEN ve ANVERS limanlarından yük çıkaracaktır.

AMERICAN EXPORT LINES THE EXPORT STEAMSHIP CORPORATION

"EXMINSTER,, vapuru Şubat iptidalarında bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

EXMOOR,, vapuru 10 Şubatta bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

"EXHIBITOR,, vapuru 20 Şubatta bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

STE ROYALE HONGROISE DANUBE MARITIME

"TISZA,, motörü 19 ikinci kânunda bekleniyor. PORT-SAID ve İSKENDERİYE için yükliyecektir.

SERVICE MARITIME ROUMAIN

BUCAREST

"DUROSTOR,, vapuru 10 Şubatta KÖSTENCEye hareket edecektir.

JOHNSTON WARREN LINES LIVERPOOL

"JESSMORE,, vapuru 28 ikincikânunda bekleniyor. BURGAS, VARNA ve KÖSTENCE için yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDEL-HAVSLINJE

OSLO

"BAALBEEK,, motörü 14 Şubatta bekleniyor. DIEPPE ve NORVEÇ limanlarına yük alacaktır.

İlânlardaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için Birinci kordonda W. F. HENRY VAN DER ZEE & Co. N. V. vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: No. 2007/2008

Olivier ve Şürekâsı

Limited

Vapur Acentası

Birincikordon Rees binası Tel. 2443

LONDRA HATTI

"ALGERIAN,, vapuru 20 Son kânunda gelip LONDRA, HULL ve ANVERSten yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

"HERON,, vapuru Son kânun sonunda ve Şubat iltidasında gelip LONDRA için yük alacaktır.

"POLO,, vapuru Şubat ortasında LONDRA, HULL ve ANVERSten gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

LİVERPOOL HATTI

"MARDİNİAN,, vapuru Şubat ibtidasında LİVERPOOL ve SWANSEADAN gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LİVERPOOL ve GLASGOW için yük alacaktır.

"LESBİAN,, vapuru Şubat ortasında LİVERPOOL ve SWANSEADAN gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LİVERPOOL ve GLASGOW için yük alacaktır.

DEUTSCHE LEVANTE-LİNİE

"İLSE L. M. RUSS,, vapuru 31 Son kânunda HAMBURGTAN gelip yük çıkaracak.

Başvekilimizin en son resimleri

Büyük eb'atta Başvekilimiz B. Celâl Bayarın fotoğrafileri yalnız Hacı Alipaşa otelinde foto, ressam B. İsmailden tedarik edebilirsiniz.

Satılık Ev

Karataş Teşvikiye sokağında 4 numaralı kâgir üç katlı on iki oda üç mutbah ve üç koridorlu dört demir kapılı üçüncü katının kâmilen oda ve mutbah ve dış sıvaları ikmal edilmiş ve beton taraçalı ve alt iki katı sıvasız bir bab hane satılıktır. Arzu edenler istediği zaman görebilirler. Talipler, ayni evde oturan emekli komiserden Milâslı B. Tevfike müracaat edebilirler. D.5

Usta aranıyor

İki elektrikçi, bir tesviyeci ustasına ihtiyaç vardır. Talib olanların Darağaçta Minare sokağında 7 numarada Türkmen mensucat fabrikasına müracaatları.

Dr. Behçet Uz

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

Muayenehane telefonu 3990
Ev telefonu 2261

Devlet demiryollarından:

Sütlâç istasyonunda, istasyon binası karşısında enkazı 3 ncü bir şahsa ait dükkânlarla fırının yalnız arsası açık artırma usulile üç sene için kiraya verilecektir. İhale 15-2-938 salı günü saat 15 de Alsancak 8 nci işletme komisyon binasında yapılacaktır. Muhammen üç senelik kira bedeli 30 liradır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakkat teminat yatırmaları ve işe girmeye kanunî mani bir halleri olmadığına dair beyannameler ve aranılan vesikalarla muayyen saatte komisyona müracaatları lâzımdır. Şartnameler komisyondan ve Sütlâç istasyonundan parasız alınır.

1 6 301

YILDIZ

Kadın dikişleri ve şapkaları atölyesi

Paris, Londra, Viyana modalarının yüksek modelleri takib ve tatbik edilir

Yıldız atölyesi, giyimlerinde en titiz olan Bayanları memnun etmektedir. Bayram için siparişlerinizi acele ediniz.

M. Etiman ve Saime Özgören

Paris Dikiş Akademisinden Diplomalı

Hükûmet caddesi Şamlı sokak No. 28

İZMİR

Telefon: 2535

T. H. Kurumu Nazilli şubesi başkanlığından:

Şubemizin tahminen 7000 adedi bulacak olan kurban derileri açık artırmaya konmuştur. İhalesi 7-2-938 Pazartesi günü yapılacaktır. İsteklilerin Nazilli T. Hava Kurumuna müracaat etmeleri ilân olunur. 26 29 1 4 266

S. Ferid Eczacıbaşı

Kolonya, Esans, Krem ve Podraları

Yalnız İzmirin değil bütün Türkiyenin tercihan kullandığı en lâtif en zarif şaheserlerdir.

Alırken S. Ferid Eczacıbaşı isim ve etiketine dikkat ediniz.

M. S. Ferid Şifa Eczanesi Hükûmet sırası

Doktor A. Kemal Tonay

Bakteriyolog ve bulaşıcı, salgın hastalıkları mütehessısı

(Verem ve saire)

Basmahane istasyonu karşısındaki Dibek sokak başında 30 sayılı ev ve muayenehanesinde sabah saat 8 den akşam saat 6 ya kadar hastalarını kabul eder

Telefon: 4115

Türk Hava Kurumu

Büyük piyangosu

4 üncü keşide 11 Şubat 1937 dedir

Büyük ikramiye 50,000liradır

Bundan başka: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (20,000 ve 10,000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Ayrıca: (2,000) liradanbaşlıyarak (20) liraya kadar büyük ve küçük birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade etmek için bir bilet almaktan çekinmeyiniz.

Havayolları Devlet işletme idaresinden:

1 — İdaremiz için imtihanla 8 tayyare makinisti alınacaktır.
   A — Taliblerin sıhhatlerinin havacılığa müsait olduğuna dair tam teşekküllü hastanelerden aldıklarî rapor
   B — Tahsil vesikası
   C — Nüfus tezkeresi sureti
   D — Polisten musaddak hüsnühal vesikası
   E — 3 aded fotoğrafla 31/1/938 akşamına kadar Ankarada Havayolları Umum müdürlüğüne müracaat etmiş olmaları lâzımdır.
2 — İmtihanlar Ankarada idre merkezinde İstanbulda Yeşilköy tayyare istasyon müdürlüğünde İzmirde Nafıa müdürlüğünde 7/2/938 pazartesi günü saat 10 da icra edilecektir.

İzmir Defterdarlığından:

Satış no.		Lira	K.
1194	Bayraklı Kanarya s. 8 taj no. lu ev	160	00
1209	Güzelyalı Metres s. 6 taj no. lu ev	100	00
1211	3ncü Karataş İman s. 24 ,, ,, ,,	50	00
1213	2nci Tepecik Nizam s. 8 ,, ,, ,,	200	00
1218	,, Karantina Yeni yol s. 6 taj no. lu ev	50	00
1225	,, Tepecik Cevizli s. 26 taj no. lu ev	200	00
1231	1nci ,, Lâle s. 68 ve Leyli s. tan 1 taj no. alan dükkân	125	00
1234	Tepecik Kuruçay m. Kâğıthane c. 41,42 no. lu iki ev	150	00
1243	2nci Karataş dokuz Eylül s. 69 taj no. lu ev	250	00
1250	,, Tepecik Akşam s. 42 taj no. lu ev	120	00
1257	1nci Karataş İbiş ağa 2nci Ruhi baba s. 6/8 taj no. lu ev	50	00
1258	Şehitler Mızraklı s. 6 kapı ve 2nci altın perakende s. dan 3 taj no. lu alan ev	300	00
1261	2nci Karantina Bülbül s. 44 taj no. lu ev	65	00
1262	Köprü Bayır s, 5 taj no. lu ev	45	00
1263	Orhaniye m. Murahhas s. 9 taj no. lu evin nısıf hissesesi	50	00
1264	Köprü Bayır s. 9,11 taj no. lu ev	250	00
1265	2nci Karantina Türkoğlu ve İskele s. 72 taj no. lu kahvehane	350	00
1267	Köprü Mısırlı c. 1737 ada 114 parsel sayılı 4840 M. M. bademlik tarla	300	00
1268	Köprü Kayalık s. 25 taj no. lu ev	75	00
1269	,, ,, 21 ,, ,, ,,	40	00
1270	Kadriye m. Aşureci s. 49 ve 51 no. tajlı 3 barakayı havi 499 M. M. arsa	175	00
1271	3ncü Sultaniye Eşrefpaşa c. 167 taj no. lu evin nısıf hissesi	100	00
1272	Köprü bayır s. 3 taj no. lu ev	55	00
1273	,, ,, 1 ,, ,, ,,	65	00

Yukarıda yazılı emvalin mülkiyeti 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhalesi 7-2-938 tarihinde Pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin Millî Emlâk müdürlüğüne müracaatları.

25 1 233

İzmir Levazım âmirliği ilânları

İzmir Levazım âmirliği satın alma komisyonundan:

1 — Çanakkale müstahkem mevki ihtiyacı için on dört adet buranda sekiz adet buranda eteği açık eksiltme suretile münakasaya konmuştur.
2 — İhalesi 3 Şubat 938 Perşembe günü saat 15 de Çanakkale müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Tahmin edilen mecmu tutarı 2520 liradır.
4 — Teminatı muvakkate akçesi 189 liradır.
5 — Şartname ve nümune bezi her gün komisyonda görülebilir.
6 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı muvakkatalarile birlikte ihale saatinden evel komisyona müracaatları. 18 22 27 1 176

İzmir Levazım âmirliği Sat. Al. Ko. Rs. den:

1 — Ciheti askeriyenin göstereceği yerde (2843) lira kırk dokuz kuruş bedeli keşifli beton arma iskele inşası açık eksiltme suretile münakasaya konmuştur.
2 — İhalesi 15 Şubat 938 Salı günü saat 15 de kışlada İzmir levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Teminat muvakkata akçası (213) lira 27 kuruştur.
4 — Şartname keşifname ve resmi her gün komisyonda görülebilir.
5 — İstekliler ticaret odasında kaytlı olduklarına ve bu işi yapabileceklerine dair ihaleden lâakal bir hafta evel İzmir nafıa fen heyetinden alacakları vesikaları göstermek mecburiyetindedirler.
6 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminat muvakkatalarile birlikte ihale saatinden evel komisyona müracaatları. 27 1 6 12 289

İzmir Levazım âmirliği sat. al. ko. rs. den:

İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için alınacak 120 ton pirinç 3/2/938 perşembe günü saat 14 te Tophanede satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 26400 lira, ilk teminatı 1980 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî belgelerile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. 30 1 323

İzmir Yün Mensucatı Türk A. Şirketinin

Halkapınar Kumaş Fabrikası

Tarafından mevsim dolayısile yeni çıkardığı kumaşlar:

Sağlam Zarif

VE UCUZDUR

Yeni yaptırdığınız elbiseler için bu mamulâtı tercih ediniz

SATIŞ YERLERİ

Birincikordonda 186 numarada

ŞARK HALI T. A. Ş.

İzmir vakıflar müdürlüğünden:

Seneliği	Nevi	Mevkii	No.	Vakfı
250	dükkân	Ahmetağa Kemeraltı	165/33	Salepçioğlu
115	,,	Kasap Hızır Hisar meydanı	113/34	Hisar camii

Yukarıda müfredatı yazılı akarat 31 Mayıs 939 senesi nihayetine kadar kiraya verilmek üzere müzayedeye konulmuştur. İhaleleri 1-2-938 Salı günü saat 15 dedir. İsteklilerin vakıflar idaresine

Pastil Pektoral Doktor Şahap

Göğsü yumuşatır, balgam söktürür, öksürüğü söktürür, tesirli bir ÖKSüRüK pastilidir

---

Hassas ve temiz iş

Mutedil fiatle

Sözverilen günde

FEHMİ *Makine tamirhanesinde yapılır*

İzmir Kestane pazarı demirciler
No. 16 - 18

Telefon: 3993

Foto Köroğlu

Hamza Rüstem

En meşhur fabrikaların fotoğraf makineleri, film, cam, kâğıt, kart ve bilumum fotoğrafçılıkta müstamel eczalar, fotoğraf alât ve edevatı, font ve sehpalar.

Fotoğrafçılığa müteallik her nevi malzeme

Zevki okşıyacak resim ve ağrandismanlar, senedat ve evrak istinsahları ve kopyaları kemali dikkatle yapılır.

AMATÖR İŞLERİ

Developman, kopya ve her nevi ağrandisman sürat ve nefasetle yapılır.

İZMİR: Emirlerzade çarşısı No. 28, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Telefon: 2675 Telgraf: Rüstem İzmir

Haraççı kardesler

Büyük mobilya ve mefruşat mağazaları emrinize âmadedir

MERKEZ İZMİR ŞUBE ANKARA

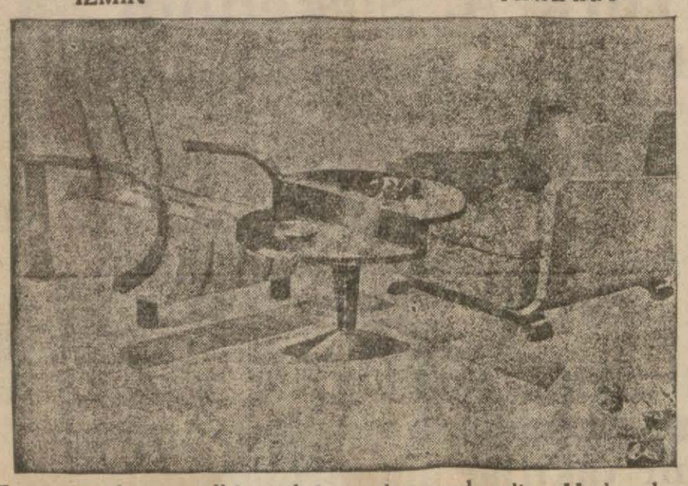

Temiz, zarif eşya, elbise ihtiyacından evel gelir. Herkes kendi haline göre temiz bir eve, misafirlerini kabul edecek bir salona, rahat yaşıyacak eşyaya muhtaçtır. İyi bir mobilya içinde kendinizi ve ailenizi muhite daha iyi tanıtabilirsiniz. Evinizin eşyası hayatınızın etiketi olduğunu unutmayınız.

Memurlara 10 taksitte veresiye muamelesi yapılır.

Sıhhat Balıkyağı

Norveçyanın halis Morina balıkyağıdır

Iki defa süzülmüştür. Şerbet gibi içilir

Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat Eczahanesi

Büyük Salepçioğlu hanı karşısında Başdurak İzmir

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZIRAAT BANKASI

Foto Or

İNÖNÜ Cad. No. 20

Atölyede
En güzel pozlar çekilir.
Amatör işler
Temiz çabuk ucuz yapılır

Diş Tabibi

Cevat Dağlı

Ikinci Beyler sokak No. 65
Telefon: 3055

Baktiryoloğ
Zühtü Ergin

Her türlü idrar, kan, balgam ve saire tahlilleri yapılır

Müracaat yeri:
İkincibeyler sokak
Telefon 3869

Birinci Sınıf Mutahassıs

Dr. Demir Ali

Kamçı oğlu

Cilt ve Tenasül hastalıkları ve elektrik tedavisi

İzmir - Birinci beyler sokağı
Elhamra Sineması arkasında
Telefon : 3479

Doktor
Ali Agâh

Çocuk hastalıkları mutahassısı

İkinci Beyler sokağı
No. 68
Telefon 3452

Göz Hekimi

Mitat Orel

Adres: Beyler Numan sokağı No. 23
Kabul saatleri: Öğleden evel saat 10-12 öğleden sonra 15,30 - 17 Tele. 3434

1938 Modelleri geldi

Şevrole Otomobilleri

Kuvveti çok, fiati az, masrafı az, mukavemeti pek çok ve cihanın en beğenilmiş otomobilleridri

Yedek parçalar mevcuddur

Oldsmobil otomobilleri de her türlü evsafı haiz, sağlam, elverişli, güzel ve lüks makinelerdir

İzmir ve bölgesi bayii: O. Kutay
Birinci kordon telefon 2704